

Magasinbilag inni avisen!

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 2, årgang 78

www.universitas.no

torsdag 21.mars 2024

– Influensere tar
over jobben
til helse-
personell

Kommentar s. 3

**JOBDET GRATIS
FOR UIO MENS
ANDRE FIKK
BETALT**

Nyhet s. 4 - 5

**UNIVERSITETENE I
GAZA BOMBET**

**Student mangler
dokumentasjon
på egen utdanning**

Utenriks s. 16–17

**Kjendis-tv får
dem til å frykte
for fremtiden**

Kultur s. 20–21

Studenter følte seg presset
til å kjøpe foreleserens app:

HÅRREISENDE UETISK

Nyhet s. 6–7

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Alida de Lange D'Agostino**
dagostinoalida@gmail.com 913 86 220

Nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Anders Ihle Tovan**

Uttegner: **Mina Wikeby**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Sigrd Mo Sand**

Deskjournalist: **Frida A. Hagen**

Korrektursjef: **Harald Nordbø**

Daglig leder: **Mikkel Frydenlund Sibe**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Lønn er ikke et abstrakt konsept

Alida de Lange D'Agostino,
Ansvarlig redaktør

Frivillig arbeid? Det kan være en fin ting, det. Jobbe gratis? Nei takk. I denne ukens utgave av Universitas kan du lese om studenter som har stått på stand under Åpen dag på Universitetet i Oslo. Dette innebærer å snakke med besøkende elever og andre interesserte om hvordan det er å gå på UiO, ulike studieløp og studenthverdagen. Men det viser seg at ikke alle fikk betalt for jobben de gjorde.

Praksisen er nemlig helt ulik fra fakultet til fakultet. Noen av studentene fikk en lønn på 217 kroner i timen, mens andre måtte ta til takke med gavekort som kompensasjon. De mest uheldige fikk bare lunsj – alt i dugnadsånd, og i god tro om at de andre som stod på stand gjorde det samme.

Lik lønn for likt arbeid er et konsept som UiO kanskje ikke har hørt om. For ordens skyld: Gavekort er ikke lønn. Lunsj er ikke lønn. Utnyttelse av ung arbeidskraft er kun greit når det er OD-dagen. Studenter som bruker en dag i universitetets tjeneste, fortjener rettferdig kompensasjon – uansett hvor givende

de synes det er. En dag brukt på å jobbe er en dag som må tas igjen på lesesalen. Da skal det være verdt det.

UiO skal ha blitt klar over den ulike praksisen etter en tidligere gjennomgang av Åpen dag-arrangementet. Sjef i seksjon for kommunikasjon ved UiO Liv Dalen Tennøe

Det er pysete av UiO å ikke legge knallharde føringer

forteller at de anbefaler fakultetene til å betale studentene, samtidig som de selv skal få velge hvordan de løser det. En anbefaling om å betale er slett ikke det samme som en instruks om å lønne. Dette burde vært et enkelt mattestykke, ikke et abstrakt konsept. Linjen de legger seg på, åpner for at det er innafør at noen får cash mens

andre får brødsmler. Det er pysete av dem å ikke legge knallharde føringer – det har de myndighet til å gjøre.

At et universitet utnytter arbeidskraften til en av befolkningsgruppene med desidert dårligst kjøpekraft, er langt over streken. Særlig dobbeltmoralsk blir det når studentene på Åpen dag stiller opp som gode representanter for et universitet som i dette tilfellet ikke setter pris på dem. Bokstavelig talt.

Kykeliky, Universitas tar påskeferie

Redaksjonen tar en ekstra lang påskeferie, men er tilbake på nett og papir i uke 15. Torsdag 11. april vil du finne rykende ferske papiraviser i stativene, og vi kan friste med eksklusive saker fra vår reportasjetur til Sør-Korea. Turen kan du lese mer om på Instagram allerede: @universitas_offisiell. Følg med!

Arkivaren

B-gjengens representant?

Aftenpostens aftegnummer bringer følgende forjuls-jøkk den 20.12: På Oslos utesteder stjeles alt fra bestikk til proffplaner, og gjerningsmennene er oss studenter. «Stig» kombinert tyv og statsvitenskapstudent(?) forteller at dette er en helt vanlig aktivitet i studentmiljøene. Selv er han blant de mest erfarne, og har, iflg. Aftenposten, en stor samling tyvvegrotte i leiligheten. Nestleder i Norsk Studentunion, Terje Hegge, intervjues om forholdet. Han tar avstand fra stjeling som sådan, men uttaler ellers videre: «Studenter har ikke råd til å kjøpe souvenirer, derfor må de ta dem. Dette er en del av vår kulturelle arv... (!) Det [stjeling] er helt vanlig i studentmiljøet... Samfunnets normer passer ofte ikke overens med studentenes normer.» Slike utsagn kan ikke stå uimotsagt. For det første: at en umoralsk handling forekommer ofte – ja, er blitt tradisjon – gjør den ikke mindre umoralsk. Tvert imot: jo hyppigere tyveri forekommer, jo større grunn er det for NSU til å fordømme denslags handlinger i klare ord lag. For det andre: studenter som i det hele tatt har råd til å gå på byen, har definitivt ikke så store økonomiske problemer at det nødvendigvis gjør tyveri.

For det tredje: vi vil ha oss frabedt at Hegge prakker på oss en «kulturell arv» som vi ikke på noen måte identifiserer oss med. At Hegge åpenbart føler sterkere kulturelt slektskap til B-gjengen enn til Voltaire, får stå for hans egen regning. Terje Hegge har med sine uttalelser oppnådd én eneste ting: han har sådd sterk tvil om egen dømmekraft, og om sine evner til å representere og uttale seg på vegne av oss studenter. Det hederlige flertall har fortjent bedre lederskap.

Harald Irgens-Jensen og Vegard Brun Wyller

Tjuvaktig kulturarv

At mange studenter forvandles til kleptomane med litt alkohol i blodet og tyveri på fylla, er ikke et nytt problem. En representant for Norsk studentunion uttalte i 1996 at dette faktisk var en del av studenters kulturarv, og ble til gjengjeld omtalt som «B-gjengens representant» av to provoserte studenter. Likevel kunne man senest i forrige papiravis av Universitas lese om problemer med glasstyveri på Chateau Neuf. Alt tyder altså på at den førstnevnte studentrepresentanten hadde rett. Uten endring ser vi nok et Hansa-glass i British Museum snart.

Universitas, 1996

Historiske skråblikk av Frida «Falkeblikk» Hagen

Jakten på St. Patrick

17. mars minnes folk over hele verden den grønne helgenen St. Patrick. Oppå fotograferte studenter er med på feiringen, uten at de helt vet hvorfor.

Grønne drinker og folketog

Studentene utnytter enhver unnskyldning for en god fest. 17. mars 2000 var denne unnskyldningen St. Patrick's Day, Irlands nasjonaldag. Journalistene i Universitas kunne rapportere om god stemning på irsk fest i Kjemikjelleren, tross lite kunnskap om dagen man feiret. Journalistene var nok litt snurt for mangelen på irsk kultur, men møtte likevel opp i tog nedover Karl Johan dagen etter, sammen med hele 200 andre personer. Årets feiring kan knapt måle seg med verken tog eller fest i Kjemikjelleren. Alt var bedre før.

Universitas, 2000

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plakatens regler for god presseskikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Jeg er livredd for p-piller

Aborttallene i Norge øker. Influensere på Tiktok fremstilles som syndebukker og unge jenter som deres nikkedukker. I realiteten ligger skylden hos helsevesenet og den norske skolen.

Prevensjon
Ada Louise Andreassen,
journalist

Min seksuelle debut resulterte i to angrepiller etterfulgt av et pinlig antall legemidler for å dobbelt-, trippelt og frippielt-sjekke at kroppen min var okay. Nervene mine roet seg bare litt da min daværende lege (mann, femti pluss) sa at alt virket normalt. Mer hadde han ikke å tilby en nervøs og forvirret jente. Men jeg kunne merke at noe hadde skjedd med kroppen min, jeg fikk bare ikke vite hva eller hvordan. Kort tid etter begynte jeg på de billigste p-pillene apoteket hadde å tilby. Da det viste seg at bivirkningene var vektoppgang, humørsvingninger, kviser og mulig-

het for blodpropp, ble det en kort affære. Nå har jeg spiral, og den skal være godt plantet i mange år. Men det eneste jeg vet om dette fremmedlegemet i kroppen min, er at det gjør at jeg ikke blir gravid.

Det siste året har Tiktok-influensere tatt på seg oppgaven om å informere jenter om prevensjonsmidler. De sverger til «naturlig prevensjon», som vil si å slutte med prevensjon så lenge du følger med på mensensyklusen din. Apotekene melder om en nedgang i salg av hormonell prevensjon. Samtidig viser tall fra abortregisteret at unge kvinner som oppsøkte legekantorene for å ta abort, har økt med 6,7 prosent det siste året.

Sykepleiere hevder at det er en tydelig sammenheng mellom influensernes uttalelser og de økende aborttallene. Det er en skremmende utvikling, men den kommer ikke ut av intet. Når jenter rådfører seg hos influensere i stedet for helsepersonell, er det kanskje fordi de i det minste tilbyr tydelige råd. Helsevesenet bør gå i seg selv og reflektere over hvorfor de har mistet denne tilliten.

Jeg er nemlig ikke alene om å ha slitt med bivirkninger av hormoner. En undersøkelse blant 4000 kvinner i Storbritannia viser at 77 prosent opplevde bivirkninger ved bruk av p-piller. 57 prosent var bekymret for sin mentale helse, og en tredjedel av kvinnene rapporterte om angst, depresjon eller nedstemthet. Lite hjelper det at favorittsvaret til legen din er «sånn er det bare». Når man blir satt på hormoner som påvirker deg, uten at legene kan gi et godt svar på hva det handler om, så tyr man til alternative kilder. At influensere tar over jobben til helsepersonell, må tas på alvor.

Mens vi diskuterer hvorvidt det er influensere som er syndebuk-

ken og om de unge kvinnene er for lettpåvirkelige og for lite kildekritiske, dras fokuset vekk fra den ordentlige debatten. Det er strukturelle utfordringer i samfunnet

ti ungdomsskoleelever etterspør bedre seksualundervisning. Lærere må bli bedre rustet til å snakke om prevensjon med gutter – ikke bare jenter. Vi hadde alle nytt godt

Det eneste jeg vet om dette fremmedlegemet i kroppen min, er at det gjør at jeg ikke blir gravid

der kvinnehelse blir bortprioritert fra den politiske dagsordenen. Det har blitt avdekket store kunnskapshull i forskning på kvinners helse – hull det er på tide å fylle. Vi trenger kunnskap og vi trenger at den tilgjengeliggjøres for oss i tidlig alder. Det betyr bedre seksualitetsundervisning i skolen, men der svikter makta gang på gang. Fagfornyelsen som den forrige regjeringen rullet ut i 2020, der seksualundervisning skulle inkluderes i flere fag, har tydeligvis ikke hjulpet noe som helst. Syv av

av at også menn visste mer om kvinnekroppen.

Kvinner må fritt få velge om vi vil gå på prevensjon eller ikke. Og så er det helse- og utdanningssektoren sitt ansvar å legge til rette for at vi kan ta det valget på riktig grunnlag. Det eneste jeg ber om, er mer informasjon, så jeg kan føle meg tryggere på hva jeg putter i kroppen. Hormoner er ikke feilfrie, og jeg er lei av at vi skal late som at de er det.

nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

NYHET

UiB skroter Israel-avtale

Stadig flere avtaler med israelske universiteter blir lagt på is. Parallelt med tiltagende krigshandlinger og store menneskelige lidelser på Gaza har blant annet Oslomet, Nord universitet og Universitetet i Sørøst-Norge skrinlagt sine avtaler. Sist ut i rekken er Det juridiske fakultetet ved Universitetet i Bergen (UiB). De sier opp utvekslingsavtalen de har med Tel Aviv University. Det skriver Bergens Tidende. Det var fakultetsstyret som tok beslutningen. Seks styremedlemmer stemte for, mens fem var imot. Bakgrunnen er at flere styremedlemmer nylig ble oppmerksomme på at Tel Aviv University har en stipendordning de er kritiske til. Gjennom ordningen får studenter som kalles inn til militærtjeneste økonomisk støtte fra universitetet, skriver VG. **VOB**

Mer penger til studentboliger

Regjeringen gir 657 millioner kroner til studentboliger. Det skriver Kunnskapsdepartementet (KD) i en pressemelding. I 2024 gir regjeringen penger til 1650 boliger. Målet er at enda flere studenter skal ha en trygg og rimelig plass å bo, skriver departementet. Prosjektet som får mest er Studentsamskipnaden i Oslo med 201,5 millioner kroner til 480 nye hybler på Nordberg i Oslo. Forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel beskriver grepet som viktig for å gi studentene bedre økonomi og et trygt sted å bo. Han peker også på økende leiepriser i hovedstaden som bakteppe for bevilgningen. «Leieprisene i Oslo fortsetter å øke kraftig. Derfor vil vi bygge ut boligtilbudet til studentene i og rundt hovedstaden, slik at færre trenger å leie bolig på det private leiemarkedet», sier Hoel i pressemeldingen. **VOB**

Ser ikke poenget med master

Under Solberg-regjeringen ble det vedtatt femårig lærerutdanning. Det gjorde at lærerstudentene i dag må skrive en masteroppgave som del av studieløpet sitt. Argumentasjonen fra daværende kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) dreide seg om å gi lærerne mer tid til faglig fordykning som igjen ville gi positive utslag for elevene. De sammenlignet seg også med andre land, blant annet Finland, som hadde positive erfaringer med dette. Nå viser imidlertid nye tall at lærerstudentene ikke skjønner hvorfor de skal skrive en masteroppgave. Det viser en fersk rapport fra Nokut — Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga, ifølge Khrono. 23 prosent av de spurte forstår ikke hvorfor masteroppgave skal være en del av deres utdanningsløp. 56 prosent svarer at de kun delvis forstår hensikten med masteren. **VOB**

JOBDET GRATIS FOR UIO, MENS ANDRE FIKK LØNN:

– Veldig urettferdig

Mens noen studenter fikk 217 kroner i timen for å stå på stand under Åpen dag ved UiO, måtte andre gjøre jobben frivillig.

Lønn

Tekst Axel Lenndin
Foto Tobias Mandt og Jonas Sandboe

– Jeg hadde stått på stand uavhengig om jeg fikk betalt eller ikke, men urettferdigheten gjør hele situasjonen upassende.

Det sier psykologistudent Ida Krohn Sjursen (24). Hun er en av mange som ikke fikk betalt for jobben hun gjorde under UiOs Åpen dag – et årlig arrangement hvor elever fra videregående skoler og andre interesserte kommer på besøk for å høre mer om de ulike studieprogrammene.

På Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi (ISS) var det studentene i programutvalgene som ble satt til å stå på stand. For arbeidet fikk de 217 kroner i timen av instituttet.

Arbeidstilsynet understreker alvorret i situasjonen.

– Alle forhold ved en arbeidsplass som er dømt til å skape uro og misnøye, bør unngås. Forskjellsbehandling, spesielt når den ikke er saklig begrunnet, er et slikt forhold, sier leder for tilsynets svartjeneste Vagleik Mikal Aas.

UiO kan ikke gi en oversikt over hvem som fikk betalt og ikke.

Ulikt på samme fakultet

Sjursen studerer bachelor i psykologi og sto på stand for sitt eget studieprogram. Psykologisk institutt (PSI) er, som ISS, underordnet Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV). Likevel fører de vidt forskjellige praksis når det gjelder betaling av studenter under Åpen dag.

I utgangspunktet synes Sjursen det er veldig givende å stå på stand.

– Når jeg derimot får vite at andre i min situasjon blir lønnet for arbeidet, og jeg ikke visste om dette på forhånd, tenker jeg at det er veldig urettferdig, sier hun.

Emma Marie Fosshaug Strand (20) stemmer i. Hun studerer bachelor i sosialantropologi, et annet program

på SV. Heller ikke hun fikk betalt for standjobben.

– Jeg så for meg at arrangementet var preget av dugnadsånd. Det var hyggelig å få gratis lunsj, men det er på ingen måte det samme som å få utbetalt penger, sier hun og legger til:

– Det hjelper jo ikke på motivasjonen at andre får 217 kroner i timen for et arbeid du selv gjør frivillig.

Lønner studenter

Instituttleder ved ISS Anniken Hage-lund mener det er helt riktig å betale studentene, ettersom de gjør rekrutteringsarbeid på instituttets vegne.

– Etter at UiO sentralt gjorde en gjennomgang og fant at de forskjellige områdene på universitetet hadde ulik praksis, oppfordret de til å betale for arbeidet. Det mente vi var riktig å følge opp.

munikasjon ved ISS, og mener instituttet tok riktig avgjørelse ved å betale studenter for jobben. I en SMS til Universitas skriver hun følgende:

«Det gjør det også lettere å rekruttere, fordi studentene da kan stå på stand istedenfor å jobbe eller studere. Jeg personlig stod på stand i seks timer, og hadde ikke stått så lenge hvis det ikke var betalt.»

Ingen samlet praksis

Bjørn Lau, instituttleder ved Psykologisk institutt, bekrefter en svært varierende praksis ved de forskjellige instituttene på UiO. Mens noen institutter, som ISS, betingelsesløst betaler studentene på stand, velger noen å bruke allerede eksisterende kontraktsforhold med studenter på instituttet.

– Andre institutter betaler kun ved kapasitetsmangel, forteller Lau.

Det hjelper jo ikke på motivasjonen at andre får 217 kroner i timen for et arbeid du selv gjør frivillig

Emma Marie Fosshaug Strand (20),
bachelorstudent i sosialantropologi

Hun avviser at dette kan gå utover frivillighetskulturen blant studentene.

– Det er forskjell på dette arbeidet og andre frivillige verv studentene kan påta seg, sier hun og viser til ting som programråd og styrer med tillitsverv.

Hun påpeker at dersom studentene ikke hadde gjort jobben, hadde de administrativt eller faglige ansatte måttet bemanne standene. Imidlertid mener hun studentene er bedre egnet til jobben.

– Besøkende på Åpen dag er som oftest interessert i studenttilværelsen, noe studentene best besvarer.

En av dem som sto på stand for ISS under Åpen dag, var Hedda Karoliusen (21). Hun studerer kultur og kom-

Julianne Krohn-Hansen, studieleder ved Det humanistiske fakultet (HF), ønsket ikke å stille til et intervju om saken, men svarer Universitas på e-post. Hun skriver at alle studenter ved HF som stod på stand under Åpen dag, skal ha fått betaling.

«Mange av studentene som jobber denne dagen er allerede ansatt hos oss, og gjør dette som en del av jobben sin.»

Studentene som ikke var ansatt ved HF fikk gavekort som betaling.

På spørsmål om hvorvidt HF mener at gavekort er en akseptert form for lønn, vedgår de at gavekort ikke kan si-destilles vanlig lønn.

«Tidligere har det å stille opp på

DOBBEL MISNØYE: Studentene Ida Krohn Sjursen (24) og Emma Marie Fosshaug Strand (20) synes universitetet har behandlet dem urettferdig.

Åpen dag vært på frivillig basis, men vi har ønsket å gi kompensasjon i form av gavekort for den innsatsen studentene gjør. Det er et mål at alle studenter som bidrar på Åpen dag tenker at det er verdt innsatsen.»

Krohn-Hansen opplyser at gavekortenes verdi var på 500 kroner for en halv dag og 1000 kroner for en hel dag.

Ulik lønn for likt arbeid

Liv Dalen Tennøe er sjef i seksjonen for kommunikasjon ved UiO. De har ansvaret for universitetets markedsføring, profilering og studentrekruttering.

– Når vi i avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt (AKS) bruker studenter, for eksempel på universitetsturneen eller Åpen dag, får de betalt.

Den samme praksisen har seksjonen oppfordret fakultetene til å følge. Ifølge Tennøe har dette vært et tema i prosjektgruppa for Åpen dag, der AKS og fakultetene jobber sammen. Seksjonen vil jobbe for å gjøre utbetalingene til en mer helhetlig praksis.

– Vår anbefaling er at studenter får betalt for denne typen arbeid.

Samtidig understreker hun at fakultetene er selvstendige virksomheter, som selv velger hvordan de vil løse dette.

– Tenker dere ikke at likt arbeid burde lønnes likt, uavhengig av hva fakultetene selv mener?

– Det vi tenker er at vi tar det opp i prosjektgruppen der fakultetene møtes, og snakker sammen for å forsøke å finne en felles løsning.

– Så dere kommer ikke til å gi bestemte føringer på hvordan dette skal håndteres?

Vår anbefaling er at studenter får betalt for denne typen arbeid

Liv Dalen Tennøe,
seksjonssjef for kommunikasjon, UiO

– Det er ofte sånn at vi og fakultetene blir enige om en felles praksis. Slik er det på mange områder, og jeg kan se for meg at det blir det her også.

Hanne Degerstrøm Ellingsen jobber med koordinering av Åpen dag på Det samfunnsvitenskapelige fakultet, hvor hun er sjef for studieseksjonen.

– Ønsker dere ikke å tilstrebe at alle på stand under Åpen dag be-

tales likt, noe som åpenbart ikke er tilfellet?

– I og med at instituttene på fakultetet selv bestemmer hvordan de håndterer Åpen dag, har ikke fakultetet gitt noen føringer på disse punktene.

På spørsmål om hvor mange av fakultetets enheter som betalte studentene på stand, kan hun ikke gi noe svar.

Arbeidstilsynet: Bør unngås

Universitas har lagt frem saken for Arbeidstilsynet. Leder for Arbeidstilsynets svartjeneste Vignleik Mikal Aas forteller at den sprikende lønnspraksisen ikke er ulovlig.

– Lønn er avtalebasert. Det er ikke ulovlig å betale ulikt for et arbeid som i større eller mindre grad er av samme art. Slike forskjeller forekommer overalt, både i offentlig sektor, og i betydelig større grad i privat sektor, sier Aas.

Likevel kommer han med en rettleddende pekefinger mot UiO. Aas understreker at forskjellsbeholdende forhold bør unngås.

universitas@universitas.no

DUGNADSÅND PÅ BESTILLING: Anniken Hagelund ser ingenting i veien med å betale studenter for arbeid som tradisjonelt har basert seg på frivillighet.

KORRUPSJONSEKSPERT OM BI-APP:

Mener foreleser utnytter egen stilling

BI-studentene følte seg presset til å kjøpe appen som foreleseren markedsførte. På slutten av semesteret fant de ut at foreleseren eide den selv, sammen med ektefellen og to kollegaer.

Lønn

Tekst Thea Eide og Vilhelm O. Bjørgul
Foto Isabel Svendsen Berge og Tobias Schildmann Mandt

Litt over 800 studenter deltok i fjor høst på kurset Vitenskapelig tenking ved Handelshøyskolen BI. I tillegg til kjernepensumet fikk studentene tilbud om et oppgavesett som skulle gjøre eksamenslesingen lettere. For å få tilgang til dette måtte de imidlertid ut med 299 kroner i appen Pugg.

At denne appen eies av samme person som foreleser i faget, og at hans ektefelle og et kollegapar er medeiere, fikk studentene til å reagere kraftig.

«Vi ser på det som hårreisende uetisk å lage et fag med udefinerte krav og manglende ressurser, for å så lage produkter bak betaling, rettet mot å mestre det man selv bestemmer og skal vurdere.»

Dette skriver klassekontaktene i en klage til studieadministrasjonen. Universitas har fått tilgang til flere dokumenter knyttet til klagen.

Reklamerte i forelesning

En av studentene bak klagen er Gabriel Herbst (23), som studerer HR, organisasjonspsykologi og ledelse. Han forteller at han og medstudentene først og fremst reagerte på det de mener er en tydelig interessekonflikt.

– Appen var den eneste kilden til informasjon om hva vi kunne få på eksamen, så det føltes ikke helt frivillig å kjøpe den. I tillegg ble det reklamert for den på hver eneste forelesning, sier han.

Herbst forteller at det stod med uthevet skrift at appen tilbød fag-

begreper på norsk. Den eneste pensumboken i emnet var på engelsk.

I klagebrevet skriver studentene også at foreleser kom med kommentarer som «bruker du denne appen, får du A!»

Kollegaer og kone er medeiere

I appen kan man kjøpe oppgavehefter til seks ulike emner på BI og ett emne på NHH. For fem av disse emnene må man betale 299 kroner for å få tilgang til oppgaveheftet.

I 2022 ble Pugg AS eid av to andre selskaper, Crazy Schemes Holding AS og EDC Holdning AS, som hadde en eierandel på rundt 42 prosent hver.

Vi ser på det som hårreisende uetisk

Sitat fra studentklagen som ble sendt til BI

Det første selskapet eies av førsteamanuensis Mads Nordmo Arnestad og kona Ingrid Nordmo Arnestad. Det andre eies av ekteparet Christian Andvik og Elisabeth Andvik. Begge er førsteamanuensiser ved BI.

Gabriel Herbst forteller at de ikke fikk opplyst hvem som eide appen før på slutten av semesteret.

– Jeg rakk opp hånda og spurte hvem som egentlig står bak denne appen. Da fortalte foreleseren at

han eide den, sammen med en kollega. Da var det mange av oss som følte oss litt utnyttet.

Herbst forteller at han opplever dette som manglende åpenhet og at det står i motsetning til det som læres bort på BI om ansvarlig virksomhet.

– Dette passer ikke inn på en skole som lærer bort åpenhet, tillit og respekt overfor kundene sine, sier han.

Avviser påstandene

Universitas hadde flere spørsmål vi ønsket å stille både Mads Nordmo Arnestad og Christian Andvik fra i Pugg AS. Ingen av dem ville stille til et intervju.

På e-post spurte Universitas likevel om de mener at det kan oppstå en interessekonflikt når en foreleser oppfordrer studentene til å kjøpe appen for å bli bedre rustet til å bestå en eksamen som han selv har laget.

Uten å adressere spørsmålet, svarer de i en e-post via styret i Pugg AS.

«Både kursbeskrivelse og forelesningsmaterieell presiserer at oppgavesamlingen ikke har status som pensum, men er å regne som et frivillig supplerende læringsverktøy. Oppgavesamlingen inneholder ingen informasjon som ikke er tilgjengelig for studentene ved å lese pensum», skriver de.

De avviser også at oppgave-

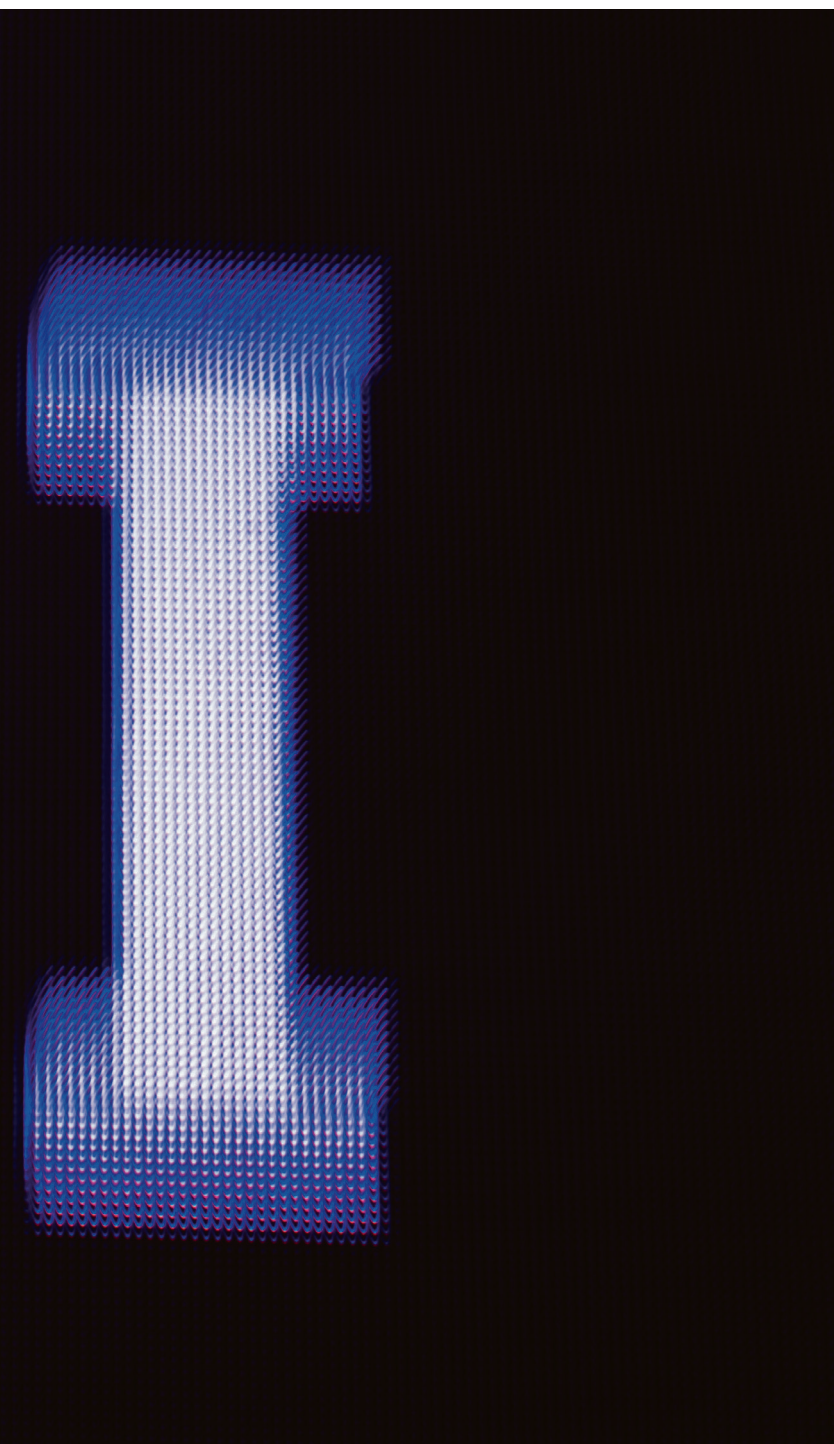
SENDE KLAGEBREV: Klassekontaktene i vitenskapelig tenking på BI mener det er uetisk at foreleseren tok seg betalt for læringsressursene i kurset.

Guro Slettemark, generalsekretær i Transparency Norge

Jon Petter Rui, professor i rettsvitenskap ved UiB

samlingen er blitt presentert som en snarvei til god karakter.

Vanlig å tjene penger på lærebøker

Jon Petter Rui er professor i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen, der han også leder et kurs om korrupsjon i næringsliv og offentlig sektor. Han sammenligner det å selge en app til studentene sine med å selge lærebøker.

– Jeg ser ingen forskjell juridisk

eller etisk på denne situasjonen og det å selge andre læringsressurser. Alternativet ville vært at forelesere skulle skrive lærebøker gratis, og det er vanskelig å forvente, sier han.

Samtidig mener han at situasjonen kan ha problematiske sider. – For å sikre objektivitet og kvalitet kan det være en lite ønskelig situasjon at den som underviser, også selger lærebøker, og den diskusjonen bør vi hilse velkommen, sier Rui.

Studenten Gabriel Herbst er ikke enig med professoren i dette.

– Blir det ikke det samme som å selge sine egne lærebøker på eget forlag?

– Nei. En lærebok er fagfelleverdert og ofte resultat av et samarbeid mellom flere. Det ligger som regel mye arbeid bak. Her føler jeg at det er lagt inn betraktelig mindre tid. Prisen er tilsvarende, men du får ikke den samme kvaliteten, sier han.

Han trekker også frem at Pugg-appen er et abonnement som gir midlertidig tilgang og at du dermed ikke sitter igjen med noe etterpå.

– Her tror jeg at det tjenes mye mer penger på mye mindre arbeid. Jeg bryr meg ikke om dette er lov eller ikke, jeg synes det er skikkelig feil uansett, sier Herbst.

Gått i underskudd

Styret i Pugg AS skriver i e-posten til Universitas at selskapet har gått i underskudd hvert år siden oppstart i 2020.

Det er åpenbart at foreleserne har et eget insentiv for å pushe produktet

Guro Slettemark, generalsekretær i Transparency Norge

«Som mange andre oppstarts-selskaper legger gründerne ned privat kapital og arbeidsinnsats, og ingen av gründerne i Pugg har på noe tidspunkt tatt ut verken lønn eller utbytte i selskapet», skriver de.

De skriver også at det er vanlig i akademien at faglig ansatte lager og gir ut oppgavesamlinger til sine fagområder.

– Å utnytte sin stilling

Generalsekretær og jurist i Transparency International Norge Guro Slettemark synes det er bra at studentene reagerer.

– Man kan trygt si at det foreligger en interessekonflikt her. Det er åpenbart at foreleserne har et eget insentiv for å pushe produk-

tet, sier hun.

Transparency International er en global organisasjon som jobber mot korrupsjon.

– Er dette å utnytte sin stilling for å oppnå en fordel?

– Hvis studentene opplever dette som et press, og hvis det stemmer at det blir sagt i forelesning at dette kan gi en A, så er det klart å utnytte sin stilling, sier Slettemark. Hun legger til at hun mener ledelsen på BI bør se nærmere på situasjonen.

Både Arnestad og Andvik i Pugg AS er forelagt påstandene fra Guro Slettemark og Gabriel Herbst. De kommenterer ingen av påstandene direkte, men skriver at de ikke kjenner seg igjen i påstandene som fremmes.

Tar med seg tilbakemeldingen

Universitas har spurt BIs ledelse om de har forståelse for at studentene opplever dette som en interessekonflikt og hva deres

retningslinjer er rundt å markedsføre egne læringsressurser som studentene må betale for.

Uten å adressere spørsmålet om interessekonflikt, svarer de i en e-post at de er kjent med studentklagen og tar med seg tilbakemeldingen.

«Som en hovedregel skal studenter ikke måtte anskaffe andre læremidler enn dem som er oppført som obligatoriske for å kunne nå et kurs sine læringsmål. Den aktuelle appen Pugg er satt opp som anbefalt litteratur/læringsverktøy i kurset dere viser til, og er således ikke et krav for studentene å benytte seg av», skriver BI.

Studenten Gabriel Herbst er på sin side tydelig på hva han mener BI bør gjøre med denne saken.

– De bør passe på at det ikke blir mer utbredt at foreleserne tjener penger på sine private plattformer gjennom studentene sine. Vi betaler allerede veldig mye for å gå på BI, sier han.

Universitas har forsøkt å komme i kontakt med flere av mediene i Pugg for å høre deres perspektiv på saken. Vi sendte en sms til Elisabeth Anvik uten å få svar, og forsøkte også å kontakte Ingrid Nordmo Arnestad, men fant ingen kontaktinformasjon.

Nytt opptakssystem

POSITIVE: Katey Givan og resten av NMF er spente på det nye opptakssystemet som de håper vil være mer rettferdig.

Denne våren skal regjeringen legge frem sitt samlede forslag rundt endringene av opptakssystemet til høyere utdanning. Norsk medisinstudentforening er positiv til endring.

Opptak

Tekst Hedda Aker
Foto Idunn Aagre Pettersvold

Bare én karakterkvote og en opptaksprøve for de uten gode nok karakterer fra videregående. Dette er to av forslagene til regjeringens opptaksutvalg. Forslaget har vært på høring, og regjeringen har varslet at et samlet forslag kommer i løpet av våren.

Katey Givan (25) er medisinstudent på andre året og leder for grunnutdanningskomiteen hos Norsk medisinstudentforening (NMF). Hun er veldig positiv til de nye endringene.

– Vi er veldig fornøyd med jobben opptaksutvalget har gjort. Hun forteller videre at komiteen har

hatt kontakt med utvalget jevnlig.

– Vi tror løsningen som vi har blitt foreslått nå er veldig godt gjennomtenkt og vi føler de prioriterer rettferdighet og de andre verdiene som NMF står for.

Givan mener alle burde ha samme sjanse til å komme inn på medisin, uansett kjønn, sosioøkonomisk bakgrunn, språk eller etnisitet.

– På medisin trenger vi leger som spiller samfunnet, og vi føler at det nye opptakssystemet har en god sjanse til å ta opp studenter som gjør det.

Dyrt opptakssystem

Dersom utvalgets anbefalinger går gjennom vil karakterkvoten dekke 80 prosent av plassene på et studie, mens opptaksprøven skal

dekke 20 prosent av plassene.

Om denne fordelingen sier Givan at det blir interessant å se hva politikerne lander på til slutt.

– Jeg kan se for meg at det kunne vært bra å øke det. Det er definitivt på den lave enden av skalaen at andelen bare er på 20 prosent.

Med de to nye kvotene forsvinner alt av tilleggspoeng og alderspoeng. Det vil heller ikke være mulig å ta opp igjen fag fra videregående for å forbedre karakterene sine ettersom man i stedet kan søke seg inn gjennom den standardiserte prøven.

Imidlertid er ikke et nytt opptakssystem uten en prislapp. Ifølge Khrono er det nye systemet estimert til å koste omtrent 28,2 millioner kroner i året, i motsetning til dagens system, som koster rundt 11 millioner kroner å holde i gang årlig.

Gratis forberedelsesmateriell

Dersom forslaget om opptaksprøve går gjennom, håper Givan at

det følger med god tilrettelegging. Hun ser for seg at Sonans og Bjørknes ganske sikkert kommer til å utvikle kurs som forbereder folk til prøven.

– For at alle folk, uten tanke om hvor mye ressurser de har, skal få mulighet til å gjøre det godt på prøven, er det viktig at de utarbeider forberedelsesmateriell

ta før de kommer inn på studiet i USA.

– Å ha et slikt undervisningsmateriell gratis og tilgjengelig for alle er samfunnsmessig viktig.

Kjønnspoeng kan skrotes

I den nye ordningen kan også kjønnspoeng være på vei ut. Givan viser imidlertid til medisinstudiets

På medisin trenger vi leger som spiller samfunnet

Katey Givan (25 år),
medisin andre året

av høy kvalitet, sier Givan.

Givan, som også er amerikansk, forteller at hun selv har god erfaring med Khan Academy, som leverer gratis undervisningsmateriell på nett til for eksempel testen potensielle medisinstudenter kan

suksess med kvotering for å få nødvendig variasjon i studentmassene.

– På Universitetet i Tromsø går 60 prosent av studieplassene til folk fra Nord-Norge og 5 prosent går til folk som snakker samisk. Dette har vært en suksess, og vi

tem på vei

STRESSER IKKE: Selv om Stenersen kan kjenne seg lei av å kave i dagens karaktersystem, sier hun også at hun slapper av i prosessen.

folk som vil bli leger, og vi trenger leger, sier hun.

I tillegg peker hun på økonomi. Å ta opp et fag på privatskole etter videregående kan koste mellom 7000 og 14.000 kroner avhengig av faget. I tillegg kommer kostnader for eksamener og labkurs. Selv har Stenersen brukt to år på å ta opp fag.

– Nå tar jeg opp samfunnsfag og geografi. Jeg har tatt opp fysikk 1 og kjemi 2, engelsk, geofag og T-matte, så det blir jo en del.

Hun forteller at det er veldig mange som tar opp nesten alle fag.

Det er folk som vil bli leger, og vi trenger leger

Hedda Irene Stenersen (21 år), student ved Bjørknes

– En del tar opp for å komme inn på juss og tannlege, men det er flest som tar opp for å komme inn på medisin.

Men veien gjennom å ta opp fag er ikke enkel. Små feil kan gjøre at karakteren på eksamen ikke blir høy nok, og eksamenen må tas igjen.

– Det har skjedd, og det føltes teit. Det var en veldig liten feil jeg gjorde.

Videre forklarer Stenersen at det er tungvint når man skal klage på karakteren og at det tar lang tid å få svar.

– Kanskje man egentlig får en sekser etter klagen, men så har man allerede meldt seg opp til ny eksamen. Det er dumt.

Selv om Stenersen kan kjenne seg lei av å kave i dagens karaktersystem, sier hun også at hun slapper av i prosessen.

– Mange stresser veldig. Jeg bor hjemme og har en trygghet der, og er veldig heldig med det. Jeg tar så og så mange fag av gangen og prøver ikke å overanstrenge meg. Jeg vet at hvis jeg bare venter, så kommer jeg inn til slutt.

Årene med videregående-fag og venting gir resultater. Med et fremtidig snitt på 70,3 poeng satser Stenersen på å komme inn i Oslo til høsten eller neste vår.

– Jeg satser egentlig på våren, for jeg har en jobb, så jeg kan jobbe litt på høsten. Jeg har uansett mest lyst til å komme inn i Oslo.

universitas@universitas.no

MOTGIFT: Silje Fekjær mener det er mye man kan gjøre for å forebygge fusk.

Mener fuskedebatten har feil fokus

Plagiatsaken til Sandra Borch (Sp) og Ingvild Kjerkol (Ap) tar stadig sin del av plassen i nyhetsbildet. Prorektor Silje Fekjær tar derimot til orde for å flytte søkelyset vekk fra statsrådene.

Fusk

Tekst Rasmus Nås
Foto Jonas Sandboe

Dette er fusk

- + Utelatelse av kilder eller bruk av fiktive kilder.
- + Unnlattelse av opplysninger om gjenbruk av eget tidligere arbeid.
- + Gi inntrykk av at eksamenssvaret er mer selvstendig enn det faktisk er.
- + Tilgang til eller bruk av hjelpemiddel som ikke er tillatt.
- + Samarbeid med andre på måter som ikke er tillatt.
- + Levering av det samme eksamenssvaret ved gjentatte eksamener uten at det er tillatt.
- + Urettmessig tilgang til eksamensmaterialet utenom eksamen.

Kilde: UiO

Tidligere i år gikk Sandra Borch av som statsråd for forskning og høyere utdanning. Nå har UiTs nemnd for studentsaker dommen klar. Hun jukset og masteroppgaven hennes blir annullert. Helseminister Ingvild Kjerkol (Ap) står i en liknende situasjon. Også i hennes masteroppgave er det blitt avdekket tekstlikhet. Fekjær mener hun på svar fra Nord universitet.

Statsrådenes masteroppgaver har fått debatten om fusk til å rase. Prorektor for utdanning ved Osloomet, Silje Fekjær, mener på sin side at fuskedebatten har hatt feil fokus.

– Jeg mener at vi skal gjøre mer for å forebygge fusk, ikke

bare ha fokus på å straffe dem som fusker. Hvordan vi vurderer og integrerer studentene er det viktigste vi gjør. Det er ikke å slå hardt ned på og henge ut studenter.

Forebygging over straff

Hun peker på at det finnes grunner til at noen studenter jukser og at situasjonen er noe utdanningsinstitusjonene kan gjøre noe med. Fekjær trekker spesielt fram viktigheten av å ha en god relasjon mellom underviser og student.

– Jeg mener det skal være høyt nivå på det vi gjør, men hvis man bare sitter og sier at studentene er for dumme, så tar man ikke jobben sin som underviser på alvor.

Forskning viser at det ikke er tilfeldig hvem som fusker. Det er når studenter ikke opplever mestring og eierskap til faget, forklarer Fekjær og viser til at studenter som jukser, i snitt er svakere faglig.

– Er det det de vil straffe? spør prorektoren.

Fekjær forteller at det bør være fokus på tiltak for å forebygge juks i universitet- og høyskolesektoren. Ifølge årsrapporten for nemnd for studentsaker ved Osloomet for studieåret 2022/2023 ble det behandlet 48 fuskesaker. 36 av disse var plagiatsaker. Osloomet har 22.000 studenter. Det betyr at de aller fleste er lovlidige studenter. Fekjær mener likevel at forebyggingsarbeid er viktig.

– Vi snakker mye om å straffe fusk, men ikke nok om hva vi kan gjøre for å forebygge at studentene velger å fuske. Det er mye viktigere enn å ta en minister.

universitas@universitas.no

håper at kvotering med sikte på kjønn kan være en lik suksess. Vi er positivt innstilt til det.

Givan mener opptaksutvalget har gjort en god jobb, men med ett unntak.

– Selv om vi er veldig for systemet som opptaksutvalget har lagt frem, løser det ikke det fundamentale problemet på medisin, som er at vi har for få studieplasser, sier Givan. Hun viser til at med få plasser vil det uansett være vanskelig å komme inn.

– Samfunnsmessig tror vi i NMF at det er gunstig å øke antall plasser, sier Givan til slutt.

Legetrengsel

Hedda Irene Stenersen (21 år) er student ved Bjørknes privatskole, der hun tar opp fag for å komme inn på medisin. Hun er enig med Givan om at det er nødvendig med flere studieplasser.

– Det tror jeg er veldig, veldig viktig, ettersom det åpenbart er et behov og en etterspørsel. Det er

USIKKER FREMTID FOR POLITISTUDENTER:

1 av 100 i fast

OPPGITTE: Politistudentene Simen Foss (24) og Simen Nicolaisen (27) har sett det nødvendig å søke annen utdanning til høsten.

Nesten 450 nylig utdannede politistudenter står uten jobb i politiet. Til sommeren uteksamineres 400 til.

Politihøgskolen

Tekst Jakob Fougner Myrbakk
Foto Jonas Sandboe og Tobias Schildmann Mandt

Kun 4 av de nesten 400 som ble ferdige på politihøgskolen våren 2023, hadde fast jobb i politiet ved slutten av året. Bare 52 prosent av dem hadde noen som helst stilling i politiet.

– Den situasjonen vi har nå, er ganske uhørt, sier Ørjan Hjortland, nestleder i Politiets fellesforbund.

Til sammen 447 ferdigutdannede fra de siste fire kullene hos Politihøgskolen står uten jobb i politiet, opplyser Hjortland. Ver-

ken fast eller midlertidig. I juni uteksamineres et nytt kull på 400.

Utdanning til 1.1 million

Studentene Simen Foss (23) og Simen Nicolaisen (27) er på sitt siste år i politiutdanningen. En bachelorutdanning fra Politihøgskolen koster samfunnet 1,1 millioner kroner. Derfor mener Foss at flere hundre uten relevant arbeid betyr flere hundre millioner kroner som kastes ut av vinduet. Samtidig mener begge at de har unik kompetanse.

– Vi skal sitte på den mest oppdaterte kunnskapen, men dette kommer ikke ut til distriktene fordi vi ikke blir ansatt, sier Foss. Rektor ved Politihøgskolen i Oslo Nina Skarpenes er enig.

– De som kommer ut nå, har den mest oppdaterte kompetansen som finnes, for vi prøver å ligge i forkant. I alle fall på digitalt politiarbeid og håndtering av digitale spor ligger de langt fremme i forhold til noen som har jobbet en del år, sier rektoren og legger til:

– De kan bidra til kompetanseoverføring på samme måte som de selv lærer av de eldre tjenestefolkene.

Etterlyser politisk plan

Rektor Skarpenes understreker at opptaket til politihøgskolen preges av politiske beslutninger.

– Det er ikke Politihøgskolen som bestemmer hvor mange studenter vi skal ta inn. Det er det regjeringen som bestemmer i statsbudsjettet, så vi leverer på det antallet som blir bestilt av regjeringen, sier Skarpenes.

De to politistudentene er misfornøyde med hvordan politikk har styrt opptaket.

– Ingen av oss studenter forventer å få drømmestillingen rett ut av studiet, men det har kommet til det punktet hvor man ikke forventer å få jobb i det hele tatt, sier Foss.

– Vi vet at politikk er vanskelig og at man ikke bare kan opprette 600 nye stillinger spontant. Vi ønsker en langsiktig plan for mer

forutsigbarhet. Sånn kan vi vite om vi burde vente på en politistilling eller begynne på noe annet, legger han til.

i politiet, får de det andre steder, blant annet forsvaret, banker eller sikkerhetsbransjen.

– Vi frykter at når de får jobb

Det har kommet til det punktet hvor man ikke forventer å få jobb i det hele tatt

Simen Foss (23),
student ved Politihøgskolen i Oslo

Karriereendring

Nicolaisen skal ta en master i rettsvitenskap til høsten. Foss har søkt utdanning for å bli brannkonstabel.

– Vi har jo lyst til å bli politi, og vi hadde tatt en stilling om det var mulig. Men man må jo være litt realistisk med seg selv, sier Foss.

Hjortland fra Politiets fellesforbund sier han har fått tilbakemeldinger om at når de ikke får jobb

og bygger karriere andre steder, så kommer de ikke tilbake til politiet, sier han.

Søke lykken i Sverige?

I Sverige jobbes det med å øke politibemanningen. Målet er hele 10.000 flere politiansatte mot 2025, men de mangler folk.

Dagens svenske lovverk hindrer imidlertid nordmenn i å jobbe som politi i Sverige. Man

jobb

**At vi kommer til å
trene færre politifolk,
det tror jeg ikke**

Nina Skarpenes,
rektor ved Politihøgskolen i Oslo

MAKTESLØS? Rektor ved Politihøgskolen Nina Skarpenes har ikke påvirkningskraft på opptaksnorre til egen institusjon.

må være svensk statsborger for å jobbe der.

«Politiforbundet vil at politikerne utreder muligheten for at norsk politi skal kunne jobbe i Sverige», skriver det svenske Polisförbundet i en e-post til Universitas.

– Dette var jo veldig aktuelt i 2020. Det ble faktisk vedtatt i riksdagen i 2020 med flertall at de hadde lyst til å la nordmenn jobbe i Sverige, sier Hjortland.

Han legger til at diskusjonen om lovendring falt bort, trolig grunnet pandemien. Videre sier han at de likevel primært ønsker at norske politifolk skal kunne jobbe i Norge.

Studentene er ambivalente til å jobbe i Sverige.

– Jeg hadde nok ikke gjort det,

sier Foss, mens studiekameraten er mer åpen for tanken.

– For min del bor jeg nesten på svenskegrensa, så jeg kunne sikkert ha jobbet i Sverige, sier Nicolaisen.

Begge er enige i at det ville vært interessant for studenter i Norge. Nicolaisen forteller at det svenske politiet tjener mindre enn det norske, men at det helt sikkert hadde vært noen som hadde gjort det midlertidig for å bygge kompetanse. Det er derimot ikke helt det samme å være politi i Sverige og i Norge.

– Det er mindre overførbart enn man skulle tro, sier Foss.

Variert kompetanseforskjell

Hjortland er derimot positiv til at norske politiutdannede kan jobbe

som politi i Sverige, fremfor at de ikke får arbeid i politiet i det hele tatt. Han nevner at det er flere spesifikke politistillinger hvor kompetanseforskjellen er mindre mellom landene.

I stedet peker han på politisk vilje som hovedhinder.

– Hvis man vil, så får man det til, sier Hjortland.

Rektor på Politihøgskolen Skarpenes anser det også som mulig.

– At det hadde vært mulig å kvalifisere våre norskutdannede til å jobbe i Sverige, tror jeg absolutt ville vært en mulighet. Men det er avhengig av svensk lovgivning, sier Skarpenes.

Opptaksfrys

Politiets fellesforbund gikk nylig ut med en anbefaling om å fryse

inntaket på Politihøgskolen høsten 2024.

– Det er et alvorlig signal, men vi kan ikke lenger stå og se på at hundrevis utdannes til arbeidsledighet, sier Hjortland.

Både rektor og de to studentene fra Politihøgskolen er kritiske, blant annet fordi det vil ta tre år før det vil ha effekt.

– Vi vet ikke hva behovet blir fremover, det kan godt se veldig annerledes ut om et år enn det gjør i dag. Det er krig i Europa og en helt annen sikkerhetspolitisk situasjon nå enn for to år siden, sier rektor Skarpenes.

– At vi kommer til å trenge færre politifolk, det tror jeg ikke, legger hun til.

I en e-post til Universitas skriver statssekretær i Justisdeparte-

mentet Sigve Bolstad (Sp) at regjeringen er klar over utfordringene til politistudentene.

«Derfor fikk vi nylig på plass en ekstraordinær bevilgning på 635 millioner kroner for å blant annet opprettholde bemanning», skriver Bolstad.

I tillegg opplyser han om at 52 prosent av de som ble uteksaminert i fjor var ansatt i politistilling ved utgangen av året.

Dette skjer på NSOs landsmøte

Norsk studentorganisasjon (NSO) avholder landsmøte i starten av april. Studentleder forteller om planene for møtet.

Studentpolitikk

Tekst Peder Reitbakken
Foto Isabel Svendsen Berge

Verktøy mot uaktsom selvplagiering, studiestøtte og Palestina. Studentpolitikken kan føles fjern for mange, men dette er blant temaene som skal diskuteres på NSOs landsmøte 5. april.

Til sammen representerer landsmøtet 34 medlemslag med til sammen 270.000 studenter over hele Norge.

På møtet skal det bestemmes hva de skal kjempe for i året som kommer – og hvem som skal kjempe for det. Men påvirker egentlig NSO hverdagen til studentene?

– Ja, mener Oline Sæther.

Hun er leder i NSO, som inneberer den noe mer uformelle tittelen «Norges mektigste student».

Studentenes stemme

– Vi jobber veldig systematisk, spesielt opp mot statsbudsjettet, som er den viktigste pengepotten vi har her i landet, sier Sæther

NSO vedtar en handlingsplan for det kommende studieåret ved hvert landsmøte.

De mener det viktigste punktet i planen er å jobbe for å øke studiestøtten til 1,5 G. Det betyr en og en halv ganger grunnbeløpet i folketrygden, totalt 177.930 kroner i året.

I dag ligger studiestøtta fra Lånekassa på 151.690 for ett studieår.

Hvor mye penger studenter får, fastslås i regjeringens statsbudsjett. Til tross for et gjennomslag på 10 prosent økning opp til 1,28 G i statsbudsjettet for 2024, mener Sæther at studentenes sak ikke er ferdig kjempet.

– Det er den største økningen vi har hatt. Så skal det sies at ja, det er en økning, men det er fortsatt langt unna målet.

Og det kan virke som det er lys i enden av tunnelen for studentene.

– I år kommer statsministeren til landsmøtet, så det viser at studentene er en viktig velgergruppe for dagens regjering, sier Sæther, og legger til:

– Derfor er landsmøtet en aktuell arena hvor politikk utformes og ting skjer.

Andre prioriteringer i handlingsplanen er blant annet lik mulighet til utdanning, bedre vilkår for studentboliger og velferdstilbud. Det innebærer å gjøre det enklere for utenlandske å studere i Norge, at flere studentboliger bygges og å styrke studenters fysiske og psykiske helsetilbud.

Faktaboks

- + Norsk Studentorganisasjon (NSO) ble stiftet etter en sammenslåing av studentorganisasjoner i 2010, med formål om å ha én felles stemme for studentene.
- + Medlemmene i NSO er utdanningsinstitusjoner i Norge. I Oslo er det store flertallet av studiestedene medlemmer.
- + Har som oppgave å ivareta og fremme studentenes rettigheter og interesser, samt medlemmenes interesser.
- + Jobber blant annet for å øke studiestøtten og styrke studenters helse- og boligtilbud.
- + Fra 5.–7. april har NSO landsmøte i Tønsberg, hvor 181 delegater fra medlemmene møtes.
- + På landsmøtet vedtas kampsakene og det velges representanter for det nye året.

Fuskepreget periode

Sæthers periode som NSO-leder kan beskrives kjennetegnes av utskiftning. I løpet av vervet har hun opplevd tre ulike statsråder for forskning og høyere utdanning.

Den siste avgangen var Senterpartiets Sandra Borch etter det ble kjent at masteroppgaven hennes inneholdt en lang rekke tekstlikhet.

Med andre ord: fusk. Denne uka kom avgjørelsen fra Universitetet i Tromsø, som har vurdert oppgaven på nytt. Masteroppgaven til Borch ble annullert.

Samtidig har regjeringen skjerpet regelverket for fusk, slik at studentene nå risikerer langt strengere straffer, med opptil to års utestengelse fra studiestedet.

Det vil ikke NSOs Sæther ha noe av.

– Fusk og studentens rettssikkerhet er blitt et veldig hett tema i løpet av det siste året, og det er noe vi utviklet ny politikk på for første gang under landsmøtet i fjor, som vi virkelig har brukt i år.

Et av tiltakene for å forhindre fusk, foreslått av flere medlemmer i NSO, er at studenter får tilgang til verktøy for å selv kunne se om de plagierer. Slik kan man kontrollere for uaktsom selvplagiat.

– Akkurat som en forfatter eier boken hen har skrevet, eier studentene eksamenen sin, sier

STØDIG PÅ BEINA: NSO-leder Oline Sæther ser tilbake på året med stor glede, og er fornøyd med jobben hun har gjort.

Sæther og forteller videre at det er viktig at studenters rettigheter blir ivaretatt.

Andre forslag som er sendt inn til landsmøtet er blant annet å gjøre det enklere for studenter å kjøpe egen bolig, å jobbe for å

Det ville i så fall innebære at man i stedet for å velge et sentralstyre på landsmøtet vil opprette et landsstyre. Det vil bestå av en representant fra hvert medlem av NSO, altså utdanningsinstitusjonene.

Å bli NSO-leder er litt som å få en topplederstilling som du på ingen måte er kvalifisert til å få

Oline Sæther, leder i Norsk Studentorganisasjon

anerkjenne Palestina som stat og bedre eksamensvilkår, for å nevne noe.

Demokratisk forsterkning

Dersom landsmøtet vedtar politikk, har det til nå vært sentralstyret, NSOs øverste organ, som har jobbet frem til neste års møte for å realisere den.

– I år skal vi også ha en større diskusjon om hvordan NSO skal være organisert, sier Sæther.

Et forslag som er blitt anbefalt av arbeidsgruppen er å erstatte sentralstyret med et landsstyre som NSOs øverste myndighet.

Med det vil alle medlemmer bli direkte representert i organisasjonen i tiden mellom landsmøtene. Det vil bety en representant fra BI, en fra Oslomet, en fra UiO og så videre. Antallet stemmer representantene stemmer med, vil være basert på antall studenter vedkommende representerer.

Målet er å få et utøvende organ som representerer studentene direkte i større grad enn i dag.

Arbeidsgruppen og sentralstyret i NSO er positive til endringen. Men om det blir vedtatt, er det til syvende og sist opp til landsmøtet å bestemme.

Gir stafettpippen videre

På landsmøtet skal det også velges en ny leder for organisasjonen. I år er det tre kandidater som skal til lederkamp, og Oline Sæther er ikke blant dem.

– Har du noen tips til de som stiller som leder av NSO?

– Si mest ja, og vit når du skal du si nei. Jo mer man sier ja til, jo flere muligheter dukker opp, men noen ganger må man trekke et skille mellom hva som er viktig og ikke viktig, sier Sæther, og legger til følgende om lederrollen:

– Å bli NSO-leder er litt som å få en topplederstilling som du på ingen måte er kvalifisert til å få. Det er litt som å stå på slalåm i nedoverbakke med altfor høy fart, hvor man må ta de svingene man kan ta.

– Føler du at du har taklet «topplederjobben» godt?

– Jeg har stort sett klart å stå på beina, og tatt de viktigste svingene. Det er noen jeg har klart mindre godt enn de andre, men stort sett har jeg vært der jeg burde vært.

Oline Sæther uttrykker tillit til at landsmøtet vil finne en god arvtaker for henne. Hun ser frem til innspurten frem til hun gir stafettpippen videre 1. juli.

I BEBYGGELSE: De nye studentboligene blir nærmeste nabo med Grünerløkkas uteliv.

Sånn blir de nye studentboligene på Vulkan

Sentralt på Grünerløkka skal Vulkan studenthus være klart i oktober. Husleien er ikke bestemt ennå, men utslippsfri byggeplass vil føre til økt leiepris, forklarer SiO.

Bolig

Tekst Lyra Valentina I. Hope
Foto Tobias Schildmann Mandt

Der det før var musikkstudioer i et gammelt industribygg, skal det bli studentboliger. Med gangdistanse til Blå i Brenneriveien 11 bygges Vulkan Studenthus. Universitas har besøkt byggeplassen som skal huse 209 leiligheter fordelt på seks etasjer. Av disse er 195 umøblerte singelleiligheter og 14 umøblerte toromsleiligheter, alle med eget kjøkken, bod og bad.

Bygningen er delt opp i tre forskjellige seksjoner. Ovalformede passasjer skiller dem fra hverandre, men knytter bygget sammen med Akerselva.

Hver av seksjonene har et tilhørende fellesrom på 50 kvadratmeter som leder ut til hver sin takterrasse, forteller arkitekt Charlie Marsden. Disse skal være fellesområder der studentene kan oppholde seg.

– Der skal studenter kunne studere, høre på musikk og oppholde seg sammen, sier SiOs direktør for eiendom og bærekraft Birte Almeland.

Arkitekturen er bestemt, men ikke prisen. Almeland kan foreløpig ikke gi stu-

dentene svar på hvor høy husleien kommer til å bli.

Deltidsjobb i hjemmet

– Skal studentene bli informert om dette snart, ettersom dere skriver på nettsidene deres at innflytting blir i oktober?

– Ja da, og det legges ut konkret informasjon om ikke så veldig lenge. Vi har ikke sluttkostnaden på prosjektet enda, så vi kan ikke fastsette husleien, men det er ikke lenge til vi regner ut hva det blir, sier Almeland.

Leilighetene blir ganske like, sier SiOs utbyggingssjef Stian Garberg, men med én stor forskjell. Toromsleilighetene får oppvaskmaskin. På spørsmålet om lydisolasjon sier Garberg og Almeland at man må regne med lyd på grunn av Blå og andre utesteder i nærheten. Likevel slår de fast at den blir litt bedre enn eldre SiO-bygg. Det skal også være næringslokaler med servering og handel i første etasje.

– Det er et håp om at studentene som vil ha deltidsjobb, kan jobbe i det samme bygget som de bor i, sier Garberg.

Universitas erfarer at det vil bli både matservering og bar i disse lokalene.

Miljøvennlighet øker leiepriser

Vulkan studenthus er SiOs første utslippsfrie byggeplass. Dette betyr at ingenting på byggeplassen bidrar til klimagassutslipp, for eksempel ved at det brukes elektrisitet heller enn fossilt brensel. Almeland er stolt over det grønne initiativet.

– Selv om det har vært noen mindre byggeprosjekter med utslippsfrie byggeplasser, er det vi gjør ganske innovativt siden det er utslippsfri byggeplass i en så stor skala, sier Almeland.

Dette blir et slags sosialt fundament for beboerne og området

Charlie Marsden, arkitekt

Miljøkravene er imidlertid ikke gratis.

– Leieprisen påvirkes av en kombinasjon av bygge- og driftskostnader, så når byggekostnadene er noe høyere blir leiepris også det, sier Almeland.

Utslippsfrie byggeplasser kommer til å bli mer utbredt i årene som kommer. Oslo kommune har nemlig vedtatt at alle kommunale byggeprosjekter fra 2025 skal være utslippsfrie eller gå på biogass.

Gatekunst, men ingen av studenter

Med Blå, Ingensteds og Hausmania som nærmeste naboer er Vulkan Studenthus plassert i et område med et svært spesielt kunst- og kulturuttrykk. Arkitekt Marsden har tatt dette med i vurderingene sine, slik at studenthuset har arkitektoniske trekk som ligner området. Hvordan området rundt kan forbedres for beboerne og offentligheten, er også blitt tatt hensyn til.

– Før var det et industribygg her, og Akerselva var ikke tilgjengelig fra denne siden. Nå blir det en tursti langs elven og en bakgård som blir tilgjengelig for beboerne og offentligheten, sier utbyggingssjef Garberg.

For Marsden er det ikke bare miljømessig bærekraft som er viktig. Han ser på denne åpningen som et slags sosialt fundament for beboerne og bydelen.

Gatekunsten rundt Brenneriveien er også et distinkt og velkjent særpreg for området. Dette skal også reflekteres på en fasade i bygget. Der skal kunst fra mange av kunstnerne som utsmykket Blå og resten av området være, ifølge utbyggingssjef Garberg. Studentlaget gatekunst, derimot, uteblir.

– Får studentene laget noe gatekunst på veggene?

– Nei, det får de ikke. Å tagge på andres eiendom uten tillatelse regnes som hærverk, sier Almeland.

PALESTINSK MENNESKERETTIGHETSAKTIVIST TIL UIO:

– Akademisk boikott vil ha effekt

FOR BOIKOTT: Den palestinske menneskerettsaktivisten Omar Barghouti kjemper for å presse Israel økonomisk og kulturelt. Denne uka besøkte han UiO

Akademiske institusjoner må tydelig fordømme internasjonale lovbrudd, mener den palestinske menneskerettsforkjemperen Omar Barghouti. Onsdag besøkte han Blindern for å diskutere tiltak mot Israel og krigen på Gazastripen.

Israel-Palestina

Tekst Iliad Rostami
Foto Kristoffer Søvik

– Akademia er en viktig brikke i den systematiske undertrykkelsen til Israel, sier Omar Barghouti.

Han er palestinsk menneskerettsforkjemper og var med å grunnlegge den palestinske BDS-bevegelsen i 2004. Siden da har de jobbet for palestineres rettigheter gjennom å fremme økonomisk og kulturell boikott av Israel, også kalt BDS (Boycott, Divestment, Sanctions).

I forbindelse med krigen på Gazastripen er dette også blitt et tema på flere utdanningsinstitusjoner i Norge. Onsdag arrangerte Institutt for kulturstudier og orientalske språk på UiO en panelsamtale hvor Barghouti deltok. Universitas møtte ham for en prat før arrangementet.

– Når et land blir undersøkt for mulig folkemord, så er det ikke et politisk standpunkt å ta avstand fra det. Det er det rette, mener han.

Nylig bestemte Det juridiske fakultetet ved UiB for å kutte sin utvekslingsavtale med universitetet i Tel Aviv. Der har Barghouti selv studert, og han mener at akademiske institusjoner har et særlig ansvar for å kjempe for menneskerettigheter og

internasjonale lover. Han viser til at Den internasjonale domstolen (ICJ) har fastslått at det er fare for at Israel har begått handlinger i Gaza som bryter med folkemordkonvensjonen.

Et delt styre

Universitetet i Oslo har foreløpig ikke vedtatt å innføre noen form for akademiske eller økonomiske virkemidler mot Israels krig i Gaza. Universitas har tidligere skrevet

om at universitetsstyret er splittet i spørsmålet. Akademisk boikott og økonomiske virkemidler overfor Israel skal diskuteres videre på styremøtet til UiO i mai.

Barghouti mener at eventuelle akademiske eller økonomiske forbindelser ikke har noen innflytelse på Israels politikk an-

net enn å legitimere dem. Han sier det er tydelig at Israel bryter folkeretten, og derfor må UiO kjempe imot dette ved å å kutte forbindelser til Israel.

– Det er ingen motsetninger mellom akademiske prinsipper og det å slåss for menneskerettigheter, sier aktivisten.

Mer enn et politisk spørsmål

Også stortingsrepresentant for MDG Lan Marie Berg var blant deltakerne i panelsamtalen. Hennes parti har foreløpig ikke vedtatt å støtte en akademisk boikott av Israel. Selv mener hun imidlertid at boikott vil ha effekt. Selv om myndighetene bør gå foran i å sanksjonere Israel, handler det også om hva man kan stå for som institusjon og individ, mener Berg.

– Spørsmålet er om den etiske plikten til

– Den akademiske sektoren er en så stor og viktig del av det israelske samfunnslivet at en boikott vil ha effekt, på samme måte som da man utestengte Sør-Afrika fra verdensidretten under apartheid, sa Barghouti under diskusjonen.

En selvstendig avgjørelse

Flere medlemmer i UiOs universitetsstyre har tatt til orde for at universitetet bør bruke økonomiske virkemidler. Foreløpig er det ikke vedtatt noen endringer i nåværende innkjøpspraksis overfor Israel.

I dag følger universitetet den nasjonale linjen. Den går ut på å ikke handle med selskaper på FNs liste over virksomheter med tilknytning til de folkerettsstridige bosettningene på Vestbredden. Dette har blitt kritisert av blant andre nestleder for fagforeningen Norsk tjenestemannslag på UiO Axel Hjelme. Han mener listen er mangelfull.

Kristin Clemet, som sitter i universitetsstyret, sier hun er prinsipielt imot akademisk boikott av Israel. I et så splittende spørsmål mener hun det er bedre at den enkelte person tar et selvstendig valg.

– Akademisk frihet handler blant annet om å selv bestemme hvem man vil jobbe med. Det å være prinsipielt imot akademisk boikott er ikke pålegg om å samarbeide, sier hun til Universitas.

I en kommentar publisert i Aftenposten denne uken legger Clemet vekt på at åpen dialog og utveksling av ideer er viktige prinsipper i akademia. Hun har ikke tro på at akademisk boikott er en konstruktiv måte å fremme politiske endringer.

Når et land blir undersøkt for mulig folkemord, så er det ikke et politisk standpunkt å ta avstand fra landet. Det er det rette

Omar Barghouti, palestinsk menneskerettighetsaktivist

å ta opp kampen mot et mulig folkemord trumfer det prinsipielle om akademisk samarbeid.

Berg trekker frem et av Barghoutis poenger fra panelsamtalen, der han sammenlignet akademisk boikott med å utestenge land fra idrettsarrangement.

PILLEPROBLEM: Utvalget er bredt, ifølge Bunnpris. For bredt, sier legen.

Bunnpris-reklame vekker oppsikt

Leder i Norsk forening for allmennmedisin er kritisk til reklame for reseptfrie legemidler. Butikksjefen på Bunnpris Blindern mener på sin side at reklamen er innafør.

Reklame

Tekst Hallvard Misje
Foto Tomine Stormoen Mykland

Bunnpris Blindern er stedet hvor studenter trofast trapper opp for å kjøpe mat, Paracet og snus. De siste ukene har det hengt en plakat som reklamerer for reseptfrie legemidler utenfor butikken. Universitas har lagt frem reklamen for leder i Norsk forening for allmennmedisin Marte Kvit-tum Tangen.

Hun mener reklamen ikke er nøytral nok. Reklamen viser til «et bredt utvalg legemidler», noe hun mener den ikke burde gjøre.

Ifølge Lovdata.no er det lovlig å reklamere for reseptfrie legemidler. Imidlertid heter det at reklameringen skal være «nøktern og sann». I tillegg skal reklamen inneholde en oppfordring om å lese pakningsvedlegget og informasjon som finnes på pakningen. Tangen påpeker at salg av legemidler i butikk er strengt regulert, men at det er lov å selge noen reseptfrie legemidler i dagligvarebutikker og kiosker.

Hun understreker at det ikke er lovlig for butikkarbeidere å veilede om hvilket legemiddel som er anbefalt eller hvordan legemidlet skal brukes. Dette er et problem som bekymrer henne.

Hun tror ikke folk skjønner forskjellen på for eksempel Ibux og Paracet.

– Hvis man velger å reklamere for legemidler burde det alltid også opplyses om risikoen, sier Tangen.

Butikksjefen svarer

Butikksjef på Bunnpris Blindern Waqas Ahmed avviser at reklamen er lovstridig. Han mener generell reklame for reseptfrie legemidler er lovlig. Samtidig er han helt tydelig på at legemidler skal selges bak disk, ikke fritt som i et apotek.

Han poengterer at de ikke kan selge to av samme virkestoff til en kunde. De kan for eksempel bare selge én pakke paracet til én kunde. Dette reguleres gjennom godkjenning i kassen. En butikk-ansatt må godkjenne kjøpet manuelt for at det skal gå gjennom.

Bunnpris Blindern er selvbetjent, og Ahmed forteller at det er grunnen til at plakaten henger der i utgangspunktet. Bunnpris har fått mange forespørsler om reseptfrie legemidler som Paracet og Ibux. Ahmed sier han har hengt opp reklamen for å kommunisere at disse produktene er tilgjengelige i butikken.

Han påpeker at de ikke kan henge opp en plakat der det står prisen på et legemiddel, men at

det er lovlig å henge opp en nøytral plakat med generell informasjon.

– Alarmerende

At mange etterspør reseptfrie legemidler, overrasker ikke Tangen. Hun er bekymret for bruken av smertestillende i befolkningen.

– Vi vet at forbruket av smertestillende, spesielt blant ungdom, er alarmerende.

Hun er spesielt opptatt av forskjellen mellom Ibux og Paracet. Sammen med to andre foreninger jobber hun med et innspill for å få Ibux fjernet fra listen over reseptfrie legemidler som kan selges i butikk.

Hun forteller at Ibux har hypigere og mer alvorlige bivirkninger enn Paracet. Derfor er hun også kritisk til at det ikke finnes ansatte som kan informere om disse bivirkningene i butikkene.

På spørsmål om hun har noen anbefalinger til unge som har et stort behov for reseptfrie legemidler, svarer hun at hun anbefaler dem å gå til fastlegen hvis problemene er vedvarende. Hun er selv allmennlege og poengterer at alle bør tenke over risikoen ved å bruke legemidler.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS |

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

FORENING

finans
FORBUNDET

Dyrt å være student?

Lyst på gratis
Dr.dropin?

Bli medlem av
Finansforbundet student

STUDENTBOLIG

Den beste
studietiden får du
hos oss,
i hjertet av Oslo!

www.ankerstudentbolig.no

Siden 1975

KINO

PSYKOLOG

10 %
studentrabatt
hos privat psykolog

Les mer på
www.lianfjell.no/student

LIAN & FJELL
PSYKOLOGTJENESTER

LYD- OG OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:
- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

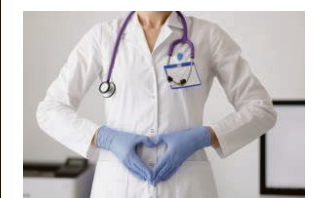
10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Allt av artister og underholdere

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og
celleprøve
Studentpris kr. 950,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på
majorstuaqvinneklinikk.no

TILBUDSGUIDEN

GODE

TILBUD

FOR

STUDENTER

OSLO

Alle universitetene i Gaza er bombet

Ifølge det palestinske nyhetsbyrået Wafa er alle universiteter i Gaza nå enten skadet eller fullstendig ødelagt. Professor Nadim Khoury mener dette er målrettede angrep for å frata Palestina fremtiden.

Gaza

Tekst Tora Vassnes

Palestinske Roaa Nader (18) har alltid drømt om å bli lege. Hun hadde akkurat startet på medisinstudiet ved Det islamske universitetet i Gaza da Israels første bomber falt over Gazastripen i oktober. Som hundretusenvis av andre innbyggere i Gaza ble også Nader og familien tvunget til å flykte sørover idet krigen startet. Nettene som flyktning på sykehuset Al-Shifa skulle så tvil om legedrømmen.

– Da jeg så alt blodet og de hvite likposene, begynte jeg å tvile på om jeg ville bli lege likevel, sier Nader.

Krigføringen som nå er inne i sin sjette måned, snudde Naders

Gaza høsten 2023. Hun rakk å studere bioteknologi i en måned. Det var universitetets forskningsbygg, der Aliane hadde sine første forelesninger, som ble bombet først.

– Israel bomber universitetene våre fordi de ikke vil at vi skal utvikle oss. De vil at vi skal være ville, primale skapninger.

Over telefon fra Gaza forteller hun Universitas at verken hun eller hennes medstudenter har hørt om eller tror på anklagene om våpenproduksjon på universitetet. Hun ønsker derfor ikke å være Hamas' ta lærer, men mener likevel at det ikke er grunn nok til å bombe alle Gazas universiteter.

– De invaderer sykehus og dreper barn med den unnskyldningen. Den betyr ingenting lenger.

både er en militær organisasjon og en politisk bevegelse. Ifølge Khoury anser Israel all politisk aktivisme som en trussel mot deres eksistens.

På spørsmål om hvor grensen går mellom hva som anses som politisk aktivisme og hva som anses som en reell sikkerhetstrussel mot Israel, svarer Khoury at Israels logikk er pervers.

– I Israels øyne er palestinerne skyldige frem til noe annet er bevist. Det er verken kriminelt eller ulovlig å ha politiske foreninger ved universiteter, sier professoren.

Khoury mener at det ikke finnes ordentlige bevis for at universitetene lager våpen og utvikler militærstrategier. Han mener det eneste det finnes bevis for, er at Israel har angrepet universiteter systematisk i flere tiår.

– Israels mål er å ødelegge så mye som mulig. Ikke bare nåtiden, men også fremtiden. Derfor blir høyere utdanning en skyteskive.

En tapt fremtid

For Mira Aliane symboliserer akademien et håp om en bedre fremtid. Hun sier at utdanning er viktig for det palestinske folk, og bombingene av universiteter og skoler ødelegger livet til hundretusenvis av studenter og elever. Ifølge tall fra det palestinske utdanningsdepartementet er det nå 625.000 elever og studenter som står uten skoleplass, og 4000 studenter og elever er drept.

– Da vi måtte flykte sørover, nektet min lille kusine å legge igjen skolebøkene sine.

Hun møtte andre studenter som leste pensum i flyktningleiren i Rafah. Selv har hun ikke tro på at hun får begynne å studere igjen med det første.

– Etter disse månedene er min evne til å leve som et vanlig men-

De vil at vi skal være ville, primale skapninger

Mira Aliane (19), studerer bioteknologi ved Det islamske universitetet i Gaza

liv på hodet. Utdanningsdepartementet i Gaza bestemte seg for å suspendere skoleåret i starten av november. Ifølge palestinske helsemyndigheter er flere enn 30.000 palestinere blitt drept siden krigen startet. Krigen er en militær respons på Hamas' terrorangrep 7. oktober i fjor, der 1200 sivile israelere ble drept.

Nader levde som flyktning i Rafah i 41 dager før familien rømte til Egypt. Nå prøver hun å søke seg til andre universiteter for å få fullført utdanningen. Men det er vanskelig. Ingen av universitetene eller skolene på Gaza er operative, og hun får ikke tak i karakterkortet hun trenger for å søke seg videre.

– Universitetene våre er bombet. Det finnes ingen bevis på at vi har gått der.

Universitetene bombes

Ifølge det palestinske nyhetsbyrået Wafa er alle tolv universiteter i Gaza blitt skadet eller ødelagt av israelske missiler og bomber. Det islamske universitetet i Gaza, der Nader studerte, var det første som ble bombet. IDF, Israels militærstyrker, forteller Universitas gjennom sin pressetelefon at universitetene ble bombet i et forsøk på å ødelegge Hamas.

De hevder at Hamas brukte universitetet til å utvikle og produsere våpen samt å trene opp Hamas' etterretning. På spørsmål om ødeleggelsen av sivil infrastruktur, som universiteter, er nødvendig for å bekjempe Hamas, ville de ikke svare.

– 30.000 menneskeliv er gått tapt i forsøket på å ødelegge Hamas, kan deres militærstrategi forsvares?

– I motsetning til Hamas' brutale angrep på israelske menn, kvinner og barn tar vi store forbehold for å hindre sivile tap.

Uviten om våpenproduksjon

Mira Aliane er 19 år og startet også på Det islamske universitetet i

Professorer dør

Rektor ved de unge kvinnes universitet, dr. Sufyan Tayeh, ble drept i et israelsk luftangrep tidlig i desember. Han er en av 94 professorer som er blitt drept siden krigen startet, ifølge tall fra menneskerettighetsorganisasjonene Euro-Med. Organisasjonen har rapportert at israelsk militær aktivt har angrepet akademikere, forskere og intellektuelle figurer i Gaza.

Nadim Khoury er førsteamanuensis i internasjonale studier ved Høgskolen i Innlandet. Han er selv palestiner og forsker på Israel og Palestina-konflikten. Han forteller Universitas at drapene på akademikere må forstås i en større historisk kontekst. Khoury mener at pales-

Israels mål er å ødelegge så mye som mulig. Ikke bare nåtiden, men også fremtiden

Nadim Khoury, professor i politisk teori ved Høgskolen i Innlandet

tinske akademikere og intellektuelle alltid har vært truet.

– Uttalte man seg mot den israelske okkupasjonen, for eksempel på 1980-tallet, kunne man bli satt i fengsel eller sendt i eksil. Akademikere som studerte noe som kunne bli brukt mot Israel, risikerte å bli drept, forteller Khoury.

– Nå dreper de mennesker som klarer å oppnå store ting. De vil at palestinerne skal gi opp, hevder professoren.

– **Universitetene som skyteskive** Khoury forteller at palestinske universiteter alltid har vært politiske. Siden åttitallet har de vært sentrum for palestinsk og politisk bevissthet og aktivisme. Det inkluderer også politiske unioner som Hamas, som

FRARØVET FREMTIDEN: Mira Aliane (19) rakk å studere i en måned. Nå er universitetet hennes bombet.

FOTO: PRIVAT

FLYKTET: Roaa Nader fullførte videregående og begynte rett på medisinstudiet i Gaza i fjor. Nå har hun flyktet til Egypt.

FOTO: PRIVAT

DEBATT

idé- og debattredaktør:
tora.vassnes@gmail.comTora Vassnes
901 98 567

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Hvor er vår gratis prosecco, Stølen?

På universitetene ved Cambridge i Storbritannia får visstnok studentene servert brettevis med gratis alkohol på universitetenes arrangementer. I en kronikk i denne ukens Varsity argumenterer student Maddy Brown for at pengene burde gå til noe annet. Ingen studenter takker vel nei til noen gratis glass med prosecco, men det de egentlig trenger, er at ansatte ved universitetet får betalt mer og at studentboligene renoveres. Men, som Brown skriver, har

man lettere for å bruke penger på de små, morsomme tingene enn de store vanskelige. Det vet UiOs rektor Svein Stølen alt om. Som Universitas skrev for et par uker siden, brukte han over 244.000 kroner på flybilletter til land over hele verden. Hvis vi deler flyregningen hans på prisen av polets billigste prosecco-flaske blir det 14.787 glass med prosecco. Jeg vet ikke med deg, men det hadde hjulpet mye på mitt vorspielbudsjett.

Bøkene med støv på

I studentavisen Lundegaarden skriver spaltist Andreas Siotis om den nye trenden «bookshelf wealth». Eliten innreder sine hjem med bøker for å signalisere intellektuell rikdom og kulturell kapital. Trenden er den siste innenfor 2022s «dark academia». Det handler ikke om hvorvidt man faktisk leser bøker eller ikke. Det skal bare se sånn ut. Bøkene sorteres i farger, ikke etter forfattere. De står støtt i fine bokhyller i teak. Kris Jenner erklærte for noen år siden at hun var besatt av bøker. I intervjuet satt hun og leste en

bok om den sveitsiske arkitekten Le Corbusier og sa: «Jeg forstår ingenting, men den er fascinerende». Det er blitt trendy at det ser ut som om man leser. Kanskje vil det etter hvert bli trendy å faktisk lese også. I denne ukens Universitas skrev jeg et essay om bøkene mine som ligger og støver ned på rommet. Jeg konkluderte med at tapet av leselyst handler om konsentrasjonsvansker på grunn av TikTok. Men kanskje er det nettopp TikTok som kan redde oss fra lesetørken?

Ukas tvitringer:

pervo på carl berner @Pjokk69

holder på å bli venneløs av følgende årsaker: - hel eller halv maraton - sjakk - oppussing - intermittert fasting - babyproduksjon - hobbyinvestering i aksjer - kesam og/eller cottage cheese

Vi er alle snart venneløse

mr fjert @mr_fjert

Planer om å skrive «hva faen er det broski egentlig prøver å si?» i bacheloroppgaven min

Jeg har ikke startet å skrive den emnå

trivelig jente @god_jinta

snøen kommer tilbake fordi dere tok utepilsen for tidlig. risikerte blærekatarr, gjorde dere og. sitter uti sola, ingen SPF, som en jævla solsikke. håper dere skammer dere

Vi så deg!

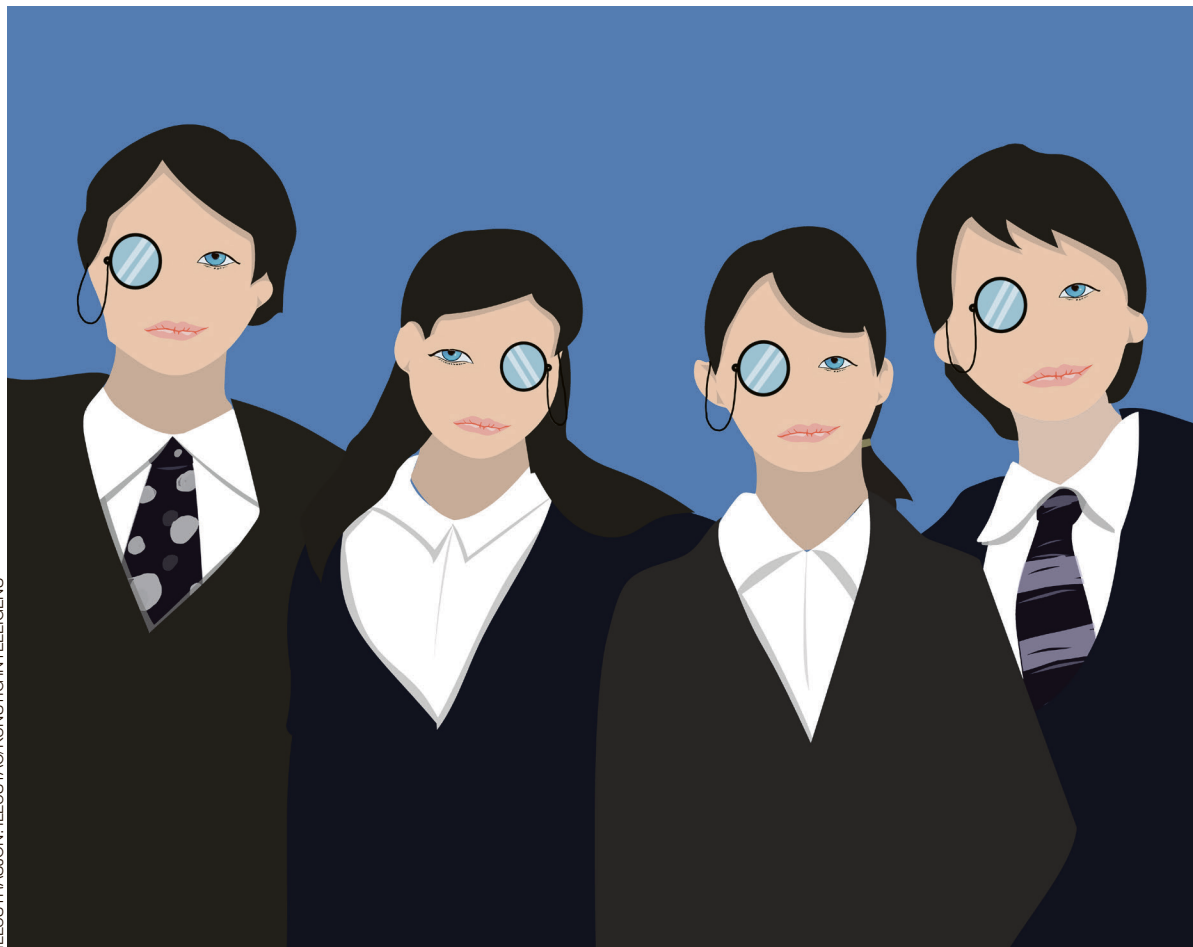
Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: ILLUSTRAC/KUNSTIG INTELLIGENS

Studentene vil tenke langsomt

Filosofi

Ali Jones Alkazemi, masterstudent i filosofi ved UiO

Årsstudium i filosofi ved Universitetet i Oslo var et av Norges mest populære studier. Det kan skyldes at unge lengter etter mer fokus og nøysomhet.

Hva gjør at filosofistudiet både nasjonalt og internasjonalt har blitt et av de mest populære studiene? I en NRK-artikkel oppgir intervjuede filosofer diverse grunner til dette.

Det hevdes at næringslivet, i lys av den raske teknologiske utviklingen de siste årene, ser etter mennesker med «analytiske evner» som klarer å «angripe spørsmål fra begge sider» og er tilpasningsdyktige.

På filosofistudiet får studentene utvikle sine analytiske evner. Men jeg har enda til gode å møte en medstudent på filosofi med ambisjoner om å bli bedriftsfilosof. En forklaring jeg tror har mer for seg, er at krig, usikkerheter og klimaendringer skaper et behov for refleksjon.

I filosofien blir man ikke nødvendigvis mer kunnskapsrik. Man øves heller opp til å tenke tregt, nøye og forsiktig gjennom ting. Dette lærer man ikke før man har fått studert litt, så mange studenter kan være svært arrogante i begynnelsen. Men etter hvert får de respekt for konsentrasjonen og det nøye arbeidet det innebærer å filosofere.

I en tid hvor oppmerksomhetsøkonomien er aggressiv og konsentrasjonsevnen til mange er ikke-

eksisterende, er behovet for et eget rom hvor man kan tenke fokusert på et argument eller etiske spørsmål avgjørende. Stadig flere innser at informasjonsmengden vi har tilgang til ikke er alt. *Viktigere er evnen til å fordype seg i et emne, en samtale eller en tekst.*

Ikke les tusen bøker, men én bok tusen ganger. Mengde er ikke alt. Dette er filosofiens mantra og forklaringen på hvorfor humanistiske fag generelt blir mer ettertraktet.

Det er ikke kun de raske endringene, men spesielt det at vi hele tiden blir frastjålet vårt eget sinn og

Man øves opp til å tenke tregt, nøye og forsiktig gjennom ting

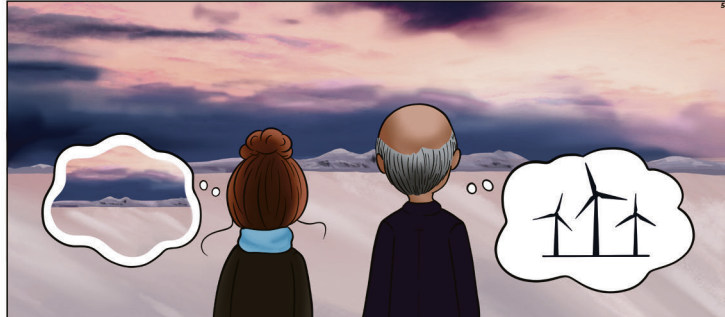
oppmerksomhet som skaper et stort behov for å filosofere.

Det blir som å trekke pusten etter å ha blitt kvalt. Som å finne noe fast og holdbart i den ellers forvirrende og effektiviserte verden og tiden vi lever i.

For om vi aldri får tenkt gjennom hva mennesket er, hva som er sant, hva som er godt og hva vi kan håpe på – grunnleggende spørsmål som utgjør selve kjernen av filosofien, vil de fleste miste seg selv fullstendig. Filosofiens popularitet er et tydelig ønske om å orientere seg og holde fokuset i en tid hvor dette ikke lenger kan tas for gitt.

debatt@universitas.no

LEINNSIK?

Det akademiske språket trenger en språkvask

Akademisk språk

Ari Sigurdarson, studerer internasjonale studier ved UiO

Det akademiske språket som brukes i den offentlige debatten er for komplisert. Det trenger en solid språkvask.

Vi må snakke mer om språket professorer og forskere bruker når de deltar i den offentlige debatten. Klarspråk, altså at språket som kommuniseres er klart, korrekt og tilpasset mottakerne, er viktig for

at den offentlige debatten er tilgjengelig for alle. Klarspråkdebatten har vært viktig i politikken og UiO har til og med et eget bachelorprogram i klart språk. Likevel ser det ikke ut til at akademikerens språkbruk i offentlige debatter har blitt godt nok diskutert. Jeg spør så tydelig jeg kan: Skjønner folk egentlig hva forskere sier?

Selv kan jeg bli irritert av å måtte kjempe meg gjennom lange artikler med kronglete og uforståelige begreper. Ofte tenker jeg at en god del av språket vi bruker i akademia, kunne vært enklere og tydeligere. Enda viktigere er det at språket representanter fra akademia bruker når de beveger seg ut av universitetene og inn i offentligheten, er klart og tydelig.

Uttrykkene som brukes nå, er for komplekse, og det kan hindre demokratisk deltakelse for mannen på gata.

Det er vel ikke nødvendig med setninger som går over fire linjer, fulle av ord som «regresjonsanalyse», «epistemologi» og «kon-

evne til å forstå norsk?

Presise og dekkende ord vil i mange tilfeller kunne tydeliggjøre forskning. Men når bruken av de presise nisjebegrepene sniker seg ut fra universitetene og inn i det offentlige ordskiftet, risikerer vi at mannen på gata faller av. Da vil

Det vil være i alles interesse at forskning som blir del av det offentlige ordskiftet, blir forstått av flere. Representanter fra akademia kan ta del i debatter på mer pedagogiske måter uten at debatten i seg selv blir fordummet. Det vil vi alle tjene på.

Hvis det ikke er tilfellet at disse spørsmålene allerede florerer i akademiske miljøer, bør de begynne å diskutere det. Forskningen og kunnskapen som akademikere sitter på, bidrar til å styrke samfunnsdebatten og er kritisk for demokratiet. Derfor er det viktig at akademikere tar et oppgjør med seg selv. Vi trenger en språkvask av akademia.

debatt@universitas.no

Jeg spør så tydelig jeg kan: Skjønner folk egentlig hva forskere sier?

junktur»? Kan ikke akademikere formidle solide og tydelige poenger uten å bruke et språk som får vanlige folk til å tvile på deres

han ikke lenger føle at han kan ta del i samfunnsdebatten. Han faller av fordi språket som brukes ikke er tilgjengelig for ham.

Kan man be om mer liv i de stygge fagbøkene?

Petit

Jon Heli, journalist i Universitas

Fagbøkene våre er for stygge. Man dømmer jo boken på omslaget. Dytter de kjedelige bøkene folk ut av akademia?

Innimellom kan man finne gamle, grå fagbøker liggende rundt på universitetsbibliotekene. I rød markeringstusj på PostIt-lapper står det «gis bort». Imens jeg

strekker på bena etter å ha lest litt pensum, hender det at jeg går bort og kikker på dem. Disse bøkene er noen skjulte skatter som ikke lenger lånes og knapt leses av noen. Over tid samler de støv og fuktighet, og det hvite papiret blir gult og lukter som et loft. Selv når de er gratis, er det ikke mange som tar dem med hjem. I stedet ender fagbøkene heller opp på søppeldynga.

Men det er kanskje ikke så rart at ingen vil ha dem. Man blir ikke inspirert til å lese en bok som heter *Moderne kontororganisasjon og effektivitet: En analyse av rutiner, prosesser og protokoller*. Den

kjedelige tittelen komplementeres med smakløse mønstre og umusikalske fargekombinasjoner. Det er for eksempel ikke så uvanlig at fagbøkene estetikk preges av

serte buer. Designet minner om en kortstokk tegnet av en fire år gammel gutt. Det er kanskje en brannfakkell, men lilla står ikke så fint til oransje.

Fagbøkene våre er for stygge. Man dømmer jo boken på omslaget

malplasserte geometriske figurer. Noen trekkanter som står samlet, noen sirkler som står inne i firkanter eller noen tilfeldig plas-

Disse bøkene kommer nok ikke til å vinne designpriser eller bli store kommersielle suksesshistorier, med mindre de er på pen-

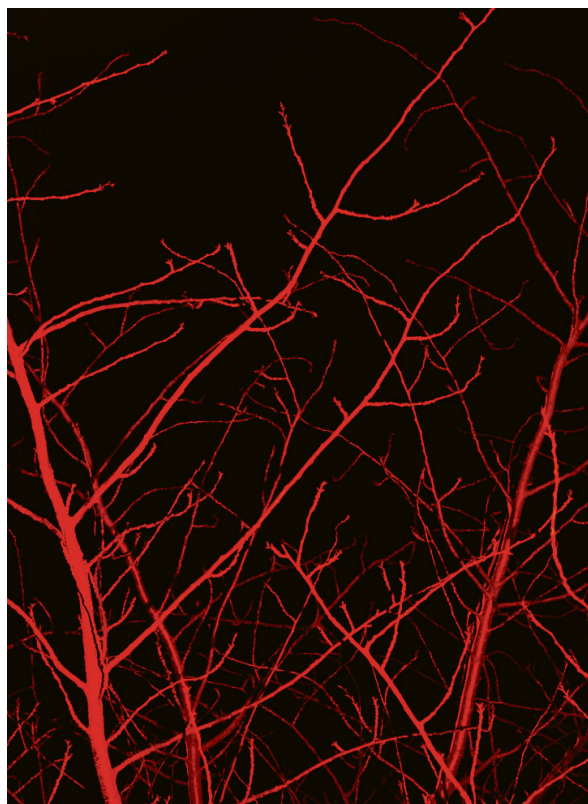
sumlister i innføringsfag. Likevel tror jeg at flere kunne hatt godt av å forstå narratologi, diskursanalyse, metafysikk, kjemi eller kvantemekanikk selv om de ikke studerer det. Det sies jo tross alt at interdisiplinær tenkning er nøkkelen til å løse flere av samtidens større utfordringer. Derfor trenger bøkene å være mer innbydende og mer tilgjengelige.

Så, kjære student, jeg håper du finner deg en gratis fagbok som pirrer nysgjerrigheten din, og som inspirerer deg til å se verden gjennom nye briller, selv om den kanskje ikke ser så fin ut i bokhylla.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Tobias Schildmann Mandt

SNART APRIL: På tide å se semesteret gjennom rosenrøde briller

Ukas sitat:

Hvis du tisser midt på Torgallmenningen eller i kø til et utested, må vi nesten reagere

Lars Morten Lothe, overbetjent i Vest politidistrikt, til Studvest om problemene med offentlig urinering i Bergen

KULTUR

kulturredaktør: **Freyja Eikrem Ims**
freyja.heims@gmail.com 955 52 183

DRITER KJENDIS-TV PÅ MANUSSTUDENTENE?

Det florerer av reality-TV på norske skjermer. Manusstudenter frykter hva det vil si for egen fremtid.

Manusstudenter

Tekst Kristin Knutsen
Foto Tobias Schildmann Mandt

– At bransjen bruker så mye plass på reality-TV er jo litt bak mål, sier bachelorstudent i manus ved Høyskolen Kristiania Westerdals Sinikka Parton (22).

Med økende mengde reality-TV på skjermene, er det flere manusstudenter som mener de blir pushet ut i en bransje som ikke trenger mye manus.

Internettkjendiser fra 2012

Dyrtiden har ført til at det må øke nomiske innsparinger til på alle kanter. Også i TV-

bransjen. Produksjoner skal gjerne være billige, og føre til en størst mulig økonomisk gevinst.

Resultatet av dette? *Realityen* har kapret TV-skjermen.

Manusstudentene Parton og Denise Rønning Meiland (21), reagerer på oversvømmelsen av resirkulerte fjes og konsepter, som kaprer store deler av beste sendetid.

Det dukker aldri opp noe nytt, mener de begge, og lurer på om seerne ikke snart blir

Folket vil ha reality, så da må man jo gi dem det

Sinikka Parton (22), manusstudent ved Høyskolen Kristiania Westerdals

REALITY CHECK: De to studentene ved Høyskolen Kristiania Westerdals Sinikka Parton (22) og Denise Rønning Meiland (21) frykter få jobbmuligheter etter en bachelor i manus.

mette på krigsfilmer, kjendiseri og reproduserte barneeventyr.

– Det virker som at bransjen frykter nye konsepter. De vil heller ha reality med internettkjendiser fra 2012, enn drevne serier basert på gode manus, mener Meiland.

– Folket vil ha reality, så da må man jo gi dem det, skyter Parton inn.

Hun erkjenner at man kan ende opp med å skrive handlingen for «Kompani Lauritzen» etter studiet.

Stengt for nye ideer

Som en del av sitt bachelorprosjekt skal manusstudentene presentere ideene sine for produksjonsselskaper og TV-bransjen.

Ifølge Parton møtes studentene ofte med lukkede dører og produksjonsselskaper som kontant svarer: «Vi tar ikke imot nye ideer for øyeblikket».

formatets gullalder.

Hun var storforneymd med at hun kom inn i bransjen da hun gjorde, helt til dyrtiden slo TV-bransjen midt i planeten, og realitystjernene var de eneste som fikk skinne på skjermen.

– Produksjonsselskaper har mindre penger, strømmen er svindyr og prisen på alt har de siste åtte årene skutt i været, ramser Hannesdatter opp.

Alt i alt tror hun denne trenden gjør en produksjon så kostbar at man flytter den til utlandet, eller at folk ender opp med å forlate bransjen.

Trenger flere bein å stå på

For tiden jobber Hannesdatter med å skaffe seg flere bein å stå på.

– Jeg tror nok ikke det er den beste tiden å bevege seg inn i TV-bransjen for ferdigutdannede manusstudenter, forteller hun.

Reality koster lite penger, og gjør folk delvis fornøyd

Malin Hannesdatter, tidligere masterstudent i utvikling for TV-serier ved Universitetet i Bergen

De innrømmer at de delvis tilpasser ideene sine etter hva som slår an på TV-skjermen. Meiland forteller at hun har basert sitt bachelor-manus på det hun kaller «bransjens våte drømmer», samtidig som hun har lagt vekt på å holde produksjonskostnadene nede.

– Ingen gullalder for manusforfattere

Da freelancer Malin Hannesdatter bestemte seg for å ta en master i utvikling for TV-serier under korona, ble hun fortalt at hun gikk inn i serie-

Hun påpeker at TV-bransjen på langt nær er på vei mot konkurrs, men at rommet for ideutvikling er snevret betydelig inn.

– Da har jeg jo forståelse for at TV-produksjoner satser på reality. Reality koster lite penger, og gjør folk delvis fornøyd.

Kjerringa mot strømmemarkedet

Førsteamanuensis ved Oslomet Vilde Schanke Sundet har forsket på endringer i mediebransjen. Hun tror det er flere grunner til at realityprogrammer har tatt over TV-skjermen.

Kjendiser har ifølge Sundet blitt sentrale i å hente inn publikum, samtidig som de selv tjener på eksponeringen. Mens drama gjerne er dyrt og forbundet med høy risiko, er reality-TV ofte rimeligere og bygger på formater som allerede er testet i andre markeder.

– Er realiteten en samfunnstrussel?

– Det er ikke noe problem i seg selv at vi har reality-programmer på skjermen, så lenge programmene ivaretar deltakerne og det er rom for andre typer av programmer.

Hun mener derimot at det burde bli grunn til bekymring hvis realiteten tar et jafs av sendetiden til annet innhold, som nyheter, dokumentar, humor og drama.

– De tre neste åra vil bli harde

Studieprogramleder for manus på Høyskolen Kristiania Anne Regine Klovholt, mener det er blitt produsert

Bt: Manusstudenten Sinikka Parton (22) frykter at TV-bransjen ikke tør å satse på nye ideer.

for mye innhold i flere år og at gullalderen er over.

– Den mengden film og serier vi har sett de seneste årene har vært mer enn markedet kan bære, forteller Klovholt.

Hun mener dette vil påvirke arbeidsmarkedet for manusstudenter og manusforfattere, i likhet med alle som jobber med film, TV og strømming.

– I de tre neste årene vil det bli betydelig vanskeligere for studentene å komme seg inn i denne bransjen, avslutter hun.

Med manus i lomma

Da Parton ble manusstudent ved Høyskolen Kristiania tenkte hun at det skulle være enkelt å komme inn i

et skrivende miljø i studietiden.

Det har derimot ikke vært så enkelt.

– Jeg vet jo at det er mye man kan gjøre med en bachelor i manus. Man kan klippe film, bli lærer eller journalist, ramser hun opp.

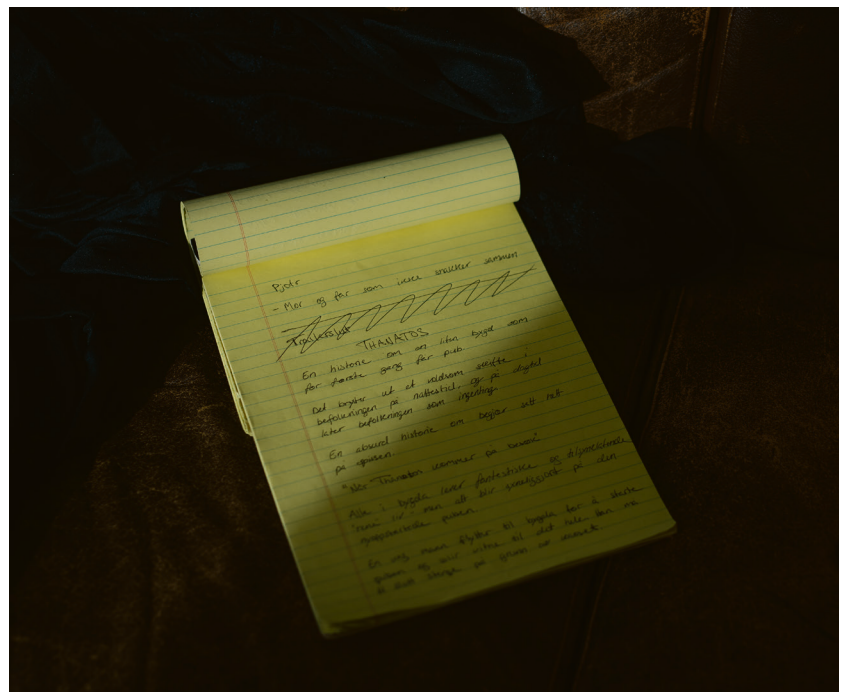
– Så man må legge litt til grunn at man må gjøre noe helt annet enn å drive med manusskriving, etter manusbacheloren?

– Ja, jeg tror ikke det er en tid for nye ideer til film og TV. Skulle jeg laget en film basert på en helt ny idé, hadde nok folk ikke likt den. For øyeblikket tar man til takke med kjente og kjære konsepter.

universitas@universitas.no

INTET NYTT: TV-tittere er ikke klare for nye ideer, mener HK-studentene. – Det virker som at bransjen frykter nye konsepter, mener Meiland.

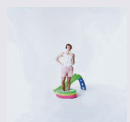
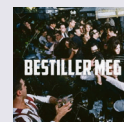

anmelderredaktør: **Mathias Basma Moen**
mathiasmoen@live.no 412 56 125

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Mathias Basma Moen, anmelderredaktør

Aktiv Dødshjelp – Lørdag
Fantastisk samspill og dynamikk, heftige gitarer og fet vokal: «Ta flykick på lørdag // før fredagen tar flykick på deg». Sånn skal rockemusikk være.**Ramón – oops!**
El Ramón! Forvent spanske rytmer fra Ski-guttens nyeste låt.**Fløi – Sherlock**
Bare å dra frem pipa og deerstalker-lua!**Thomassen & Berg – Bestiller Meg**
«Bestiller meg én // bestiller meg to // for jæg gillar alkohol!» Preach.

Film:

Kidnappet av kvinnen

Hvor langt er man villig til å gå for å leve drømmelivet? Johanna Pyykkö utforsker dette i sin nyeste Oslo-baserte psykologiske thriller.

Min fantastiske fremmede

Regissør: Johanna Pyykkö
Med: Camilla Godø Krohn, Radoslav Vladimirov m.fl.
Sjanger: Drama

Det greske dramaet *Kong Oidipus* starter med en prolog som avslører stykkets hovedproblem for publikum, men karakterene i stykket forblir uvitende. Dramaets spenning handler ikke om hva som blir avslørt, men når det blir avslørt. Akkurat en slik avsløring møter publikum i Johanna Pyykkös nyeste film *Min fantastiske fremmede*.

Filmen er satt i nåtidens Oslo, med livet til hovedpersonen Ebba som fokus. Ebba har droppet ut av videregående og jobber nå som vaskehjelp. Moren er sykepleier og faren er ikke til stede. Vi får vite at Ebba ble

mobbet som liten, og at hun nå ikke har mange nære bekjente. Hun er lei av det livet hun er blitt tildelt og er besatt av ideen om å leve det rike liv. Når en mulighet for å leve et bedre liv kommer, griper hun den. Koste hva det koste vil. En kveld etter hun er ferdig som vaskehjelp, finner hun en forslått mann ved Oslo Havn. Han husker ingenting fra sitt eget liv. Når han våkner forteller Ebba at hun er kjæresten hans, og han hennes.

Hele filmen baserer seg rundt mannen uten hukommelse, hans mål om å prøve å hente den tilbake og Ebbas mål om å holde hemmelighetene hemmelige. Ebba jobber hardt for å opprettholde løgnene, og vikler seg dermed lenger og lenger inn i en tynn tråd. Som seer er det gitt at dette ikke kommer til å gå. Men når blir hun avslørt?

Ebba spilles av skuespillerdebutant Camilla Godø Krohn. Å debutere i filmuniverset med en slik personorientert film virker skummelt. Og noen ganger kan man merke Krohns mangel på erfaring. I filmens første scener virker skuespillet til Krohn noe påtatt og ungt. Men dette forsvinner ut i filmen, og man merker at hun blir mer sikker i sin rolle utover filmens spilletid.

I hele filmen er Krohns rolle i fokus.

Med langdryge scener hvor hennes ansiktsuttrykk er eneste element som handler, og scener hvor man ser hvordan hun skal ønske ut neste løgn. Ubehaget er til å ta og føle på. Krohn spiller Ebba, en lystløgner uten grenser og empati for andre, på en strålende skummel måte. Også den såkalte kjæresten til Ebba, Julius som hun kaller ham, blir spilt godt av Radoslav Vladimirov.

Utenom upåklagelige skuespillere er selve plottet til filmen veldig godt gjennomtenkt. Den plukker opp bare en håndfull tråder, og greier dermed å flette dem sammen uten at noen henger løst. Filmen er ulik mye annet jeg har sett og ligner ikke på andre kjente Oslo-filmer som *Verdens verste menneske* og *Syk pike*. Det virker som om den finske regissøren Johanna Pyykkö visste akkurat hva for en film hun ville skape. En uggen, beskrivende, psykologisk thrillerfilm med en usympatisk lystløgner som protagonist.

For at et drama skal være godt, mente Aristoteles at publikum måtte få en følelse av jelelig rennelse etter å ha sett stykket. Jeg sitter igjen i kinosalen og føler meg faktisk renset. Ingen av de fordømmene jeg tok med meg inn i salen – for eksempel den klassiske «alt går bra til slutt» – kan jeg ta

med meg ut igjen. *Min fantastiske fremmede* er en spennende film på uventet vis som absolutt burde nytes på et kinolerret i nær fremtid.

Freyja Eikrem Ims
anmeldelser@universitas.no

Konsert:

Manko på sjel

Sara Fjeldvær har potensial til å lage virkelig sjelfull musikk. Dessverre treffer hun ikke alltid.

Artist: Sara Fjeldvær
Hvor: Havstrøm musikkfestival på Salt
Sjanger: Folk-pop
Når: Lørdag 16. mars

Med stjerner i øynene står en god haug forventningsfulle mennesker i et av Salts trebelagte scenerom. En sol fra Trøndelag trer inn på scenen, presenterer seg selv og bandet som Sara Fjeldvær og begynner å syng med en stemmekontroll de fleste bare kan drømme om. Det er lovende, men treffer budskapet Fjeldvær synger om?

«It makes me wanna cry» synger Fjeldvær i åpningslåta «About You» mens hun smiler og rister lystig på en tamburin. Men for meg samstemmer ikke den melankol-

ske teksten med hennes lette tone. Dette går dessverre igjen i flere av låtene.

Kjærlighet kan gjøre både godt og vondt, og mange av Fjeldværs låter handler om nettopp dette. Men for å få frem hvor vondt det kan gjøre, savner jeg større kontraster i musikken. Hvor er den virkelig såre stemmebruken, de helt mørke tonene og trommene som ikke bare trasker avgårde i et jevnt, trønderisk folk-tempo? Jeg opplever ikke at Fjeldvær når helt ned til bunnen av dypet.

I tillegg virker Fjeldvær så fornøyd der hun står på scenen og synger om lengsel. Den selvsikre og joviale tilstedeværelsen henger ikke sammen med alvor og sorgene som beskrives i tekstene hun synger. Hennes lette fremtoning legger en demper på budskapet, og det hele står i fare for å bli kjedelig. Hvor er Fjeldværs egne mørke følelser som kunne gjort uttrykket mer ekte og ikke bare svevende og drømmende? Hvor er temposkiftene, kontrastene og de

virkelig, virkelig store spennene? Alt dette ser jeg ingen grunn til at Fjeldvær ikke hadde klart å skape.

Samtidig må det sies at noen av Fjeldværs låter har store kontraster, for eksempel «Outrageous», som virkelig åpner seg opp i refreng. Likevel går rytmen i trommene og akkordene fra pianoet også her jevnt gjennom hele, noe som er med på å gjøre låta forutsigbar. Jeg savner fortsatt noe som virkelig overrasker.

Når det er sagt, har Fjeldvær virkelig en vanvittig stemme, den er sjelfull og stemmekontrollen er mesterlig. Og det er kanskje nettopp derfor jeg savner mer enn historiefortellende tekster om «me» og «you», for med den stemmen og med all sin musikalske kunnskap er det så tydelig at hun har potensial til å eksperimentere musikalsk og tekstlig.

Hedda Aker
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Basketak i barberstolen

Hvis du savner en machiavellisk effektiv hårklipp, er Seoul noe for deg. Her kan du, etter litt gestikulering, ta plass i en altfor liten frisørstol foran en enda mindre mann. Redd for hvordan praten skal gå? Frykt ikke, for si ett eneste ord og frisøren svarer «QUIET». Klippen går i rasende tempo – ikke overraskende når man driter i toppen av hodet, og tenker du kler urørte hårstrå rundt ørene. Så

rett til hårvask. Dette gjøres av en eldre kvinne som etter alt å dømme var tidligere waterboard-ing-ansvarlig under Koreakrigens glansdager, med iskaldt vann og en gummihanskeledd hånd godt rundt nakken din. Så er det rett ut igjen – fresh, forfjanset og en erfaring rikere.

Sindre Deschington, fotojournalist i Universitas

Hvem: Journalister på reportasjereise
Hva: Hårklipp
Hvorfor: Innblikk i koreansk effektivitet

Hostellet fra helvete

Den tsjekkiske romkameraten vår lener seg over balkonggjerdet og spør: «*What the fuck is happening?*» Nedenfor står Åsne, Sindre og jeg. Rundt oss står åtte koreanske politikonstabler og en konvoi med fire politibiler. Vi gestikulerer og prøver å kommunisere med dem på engelsk. «No English», svarer de strengt.

Ti dager før ankommer vi hostellet. «Mannen min har vært serieutro...» sier den rødsprengte sørafrikaneren bak skranken. Hun har emigrert fra Cape Town til

Seoul for å starte et nytt liv i en alder av 36. I sofaen ved siden av henne sitter en enarmet kinesisk mann, en radmager newyorker med tre piercinger i øyebrynet som ser ut som Skinny Pete, og en colombiansk jente med hvit malt sminke og japansk skoleuniform. «Dette hostellet er litt rart», sier Åsne. «Hørt sigg er sykt billig i Sør-Korea», sier Sindre. Vi nikker medgivende. Vi ante ikke hva som lå i vente.

Peder Nyeggen, journalist i Universitas

Hvem: Journalister på reportasjereise
Hva: Hostel i Seoul
Hvorfor: To be continued

Singler:

Ferdig polert debut

As / Go

Artist: EDEL
Sjanger: Poprock

Gjennom låta «As I Go» klarer EDEL å etablere seg selv som en kommende sensasjon. Etter en litt klein a cappella-start, redder de seg inn med gode gitarriff som gir gåsehud hver gang det bygger opp til refrenget.

Fra før har Stavanger-duoen Malin Stokka og Vera Ottesen en rekke liveopptredener bak seg. Det tette samarbeidet dem imellom hører man godt når stemmene harmonerer. Enten det er mer jazzinspirert eller ropte rockevokaler, Stokka og Ottesen kan utvilsomt synge sammen!

EDEL skal ha latt seg inspirere av både R'n'B og rock. R'n'B-inspi-

rasjonen er ikke lett å høre, men «As I Go» er mer funky og mer lek enn gjennomsnittlig poprock. Låta, som handler om å bryte ut av gamle mønstre og inn i nye, er debutsingelen til Stavanger-duoen, men de høres allerede svært ferdig polert ut.

Vanja Krøvel
anmeldelser@universitas.no

Lav holdbarhet

Talked About It

Artist: Greatfruit
Sjanger: Pop

Grappa Greatfruit har siden debutsingelen «Arcade Love» fra 2019 laget fengende, svevende og deilig popmusikk på løpende bånd. «Talked About It» er intet unntak.

Her får lytteren servert sugerende gitarspill, drømmende synth og tekstlinjer om kjærlighetens skjørhet, ispedd futuris-

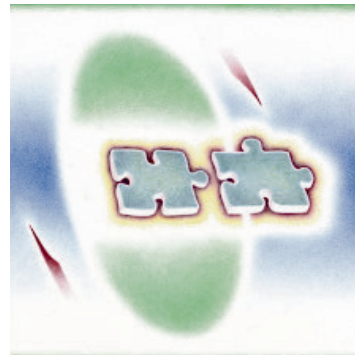
tiske lyder. Kanskje det mest tiltalende er riffene: De er behagelige, behendige og selvfølgelig fengende. Ja, Greatfruit vekker utvilsomt forhåpninger om sakte forsvinnende skjærgårdspils under evige sommerdager.

Låta er riktignok ikke spesielt oppsiktsvekkende, futurismen til tross. Men Greatfruit prøver heller ikke på noe nytt. Låta vet akkurat hva den er, og det er nettopp det som er dens sjarm og rettferdiggjørelse. Og likevel skulle jeg

ønske at den tålte litt flere gjennomlyttinger. Med en holdbarhet på knapt 10 låter, er jeg redd siste forbruksdag vil nås langt før sommeren har begynt. – Kanskje ikke akkurat et kvalitetstegn?

Jaja, for å omskrive Karl Marx litt: Alt som er fast, fordampes før eller siden. At «Talked About It» også gjør det, er derfor ikke spesielt overraskende.

Mathias Basma Moen
anmeldelser@universitas.no

Romantikk ødelagt av stemmeskifte

Lock & Key

Artist: Aron Dahl
Sjanger: Kammerpop, indie-pop
Plateselskap: Abstract Tits

BDSM-sex har sjelden vært så romantisk som i låta «Lock & Key». Aron Dahl klarer å smelte en rolig sensualitet med røffere seksuelle

uttrykk på en vakker måte. En dyp bass tar oss tilbake til 70-tallet og passer overraskende godt til linjer som «oysters, mushroom, piss and heat». Sakte introduseres det mer og mer synth, men låta holdes alltid rolig og behagelig.

Dessverre klarer ikke vokalen

å nå helt opp. Aron Dahl kom ut som trans like før arbeidet med det kommende albumet begynte, og siden den gang har stemmen hans sunket nesten to oktaver. Det aktive stemmeskiftet høres. Dahl klarer rett og slett ikke å treffe alle tonene, og den myke og behage-

lige melodien brytes opp av en sur klagesang.

«Lock & Key» er en vakker, romantisk og sensuell låt som dessverre blir litt ødelagt av en vokal som er midt i stemmeskiftet.

Vanja Krøvel
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 12 & 13

21/3 Konsert: Klossmajor

Groovy, feelgood og chill synger de tre vokalistene i Klossmajor. Opplev trioen med to anerkjente plater sammen med et liveband.

Hvor: Parkteateret
Når: Torsdag 21. mars 19:00
Pris: 270kr

22/3 Slippfest: Filosofisk supplement

Få med deg slippfesten for tidsskriftet for filosofistudenter. Filosofisk supplementets siste nummer handler om kjærlighet. På festen blir det en panel-samtale med bidragsyterne.

Hvor: Chateau Neuf
Når: Fredag 22. mars 18:00

23/3 Fredfades dj-set

Dj-en Fredfades, kjent fra Tøyen Holding, holder et seks timer langt DJ-sett på Blå.

Hvor: Blå
Når: 23. mars 21:00
Pris: 150 kr
ID: 20

24/3 Flokes påskemarked

Kulturhuset i Oslo forvandles til et magisk påskemarked fylt med fine produkter som unge kreative har designet og laget selv. Du vil finne vintage, strikk, redesign, prints, kunst, smykker, hekling og mye mer. Floke-crewet lover god stemning, det blir kafé med gode donuts, kaker og søtsaker. Floke er en ideell organisasjon som lager plattformer der unge kreative kan få komme og lære, dele og vise frem sin kunst.

Hvor: Kulturhuset
Når: Søndag 24. mars 12:00-17:00

Universitas' (u)viktigste nyheter

Forskning på frivillighet

Mens noen UiO-studenter får timebetalt for å stå på stand på Åpen dag, gjør andre det helt frivillig. Overfor Ad notam innrømmer rektor Stein Svølen at dette nå også vurderes som en løsning blant andre ansatte.

– Nei, vi leter alltid etter mulige kostnadsutt. Så nå foreslår vi å bare lønne halvparten av professorene våre, sier han mens han kjøper flybilletter til Guam for andre gang i år.

Ad notam erfarer at det for det meste er metode-, religions- og IT-forskere som vil miste lønna si.

Nei betyr ikke nei i NSO

NSO-leder Oline Sæther anbefaler sin fremtidige arvtaker å si mest mulig ja i ukas Universitas. Til Ad notam sier hun at denne leveregelen har gitt henne noen utfordringer.

Ukas studentvin

SUR OG SÆR: Ukas vin er av den litt sære typen. En umiddelbar grimase bredte seg utover redaksjonens ansikter idet den første slurken ble inntatt. – Blæh, brytes det ut. Det er vel ikke sånn den skal smake? Har vi korket vinen? Neida, den var bare ikke så nice. Her får du en ripasso, altså en rødvin med høy alkoholprosent, men med mye tørrstoff og tannin. Lukten er krydret og syrlig, og smaken kan minne litt om limeskall, med en spiss og syrlig aroma. Dette er i utgangspunktet en ny vri på en klassisk matvin, forbeholdt studentene med sans for hodepine og smaken av umodne bær. Alt går i grisen eller den tørste studenten, men med litt innsats her. Vi konkluderer med at den hadde vært god blandet med Sprite, slik som søreuropeerne gjør. Men hvis du skal gå for en *vino tinto*, finnes det nok rimeligere alternativer

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Corte Giara Valpolicella Ripasso La Groletta 2021

Pris: 189,90 kroner
Land: Italia
Alkohol: 13,5 prosent

Amo Boracco Borring, vinanmelder i Universitas

– Før het jeg faktisk Eline, men jeg turte ikke si nei da en tidligere Universitas-journalist skrev feil for lenge siden.

Ad notam vil derimot ikke anbefale Sæthers arvtaker å alltid svare ja. Spesielt ikke om det er «Vi spør» eller Trond Giske som er på telefonen.

Snart vil det lønne seg å jukse
Det kommer et nytt opptakssystem. Eller det kan i alle fall gjøre det, og det kan du lese i denne avisa. Blant annet vil det nye systemet inneholde opptaksprøver man kan ta for å komme inn på drømmestudiet.

Ad notam erfarer at ved visse masterstudier måles studentene i hvor flinke de er til å fuske i opptaksprøven.

Av Johs Grobyn

Bytte knug mot politisen?

I ukas Universitas kan du lese at Sverige kan være interessert i å hente norske politimenn. Dette vekket Vi spør-redaksjonens oppmerksomhet, ettersom vi alltid har ønsket å se nabolandet. Vi slang derfor på oss vår beste svorsk og ringte Sveriges ypperste representant for å luften noen ideer.

[Ring, ring]

– Hej, dette är Visit Sweden.

– Hei, mitt navn er Eirik Jensen.

Jeg ringer fra Norge. Forstår du hva jeg sier?

– Ja. Jag hoppas det!

– Jeg vurderer å dra til Sverige.

– Ja, precis.

– Er det trygt der for tiden?

– Ja, det er inte farligt her.

– For jeg leste nylig at Sverige var interessert i norske politiser. Har dere for få politiser?

– Okey, ja kanskje det. Men jag vet inte helt. Jag har inte kål på det. Det är inte vårt expertområde. Vi kanskje har för få politiser.

– Du skjønner. Min store drøm

har alltid vært å besøke Sverige. Og lurte på om jeg kan være polis i Sverige?

– Om du ville jobba som polis i Sverige, så er det kanskje ikke til oss du skal ringe då.

– Er det best å bare komme som turist, eller å bli polis der med en gang?

– Jag vet verkligen inte. – Vet du om svensk godis også er billig om man bor i Sverige?

– Jag skulle säga at det är kanske billigt, men jag har aldrig köpt godis.

– Hva med Systembolaget? Er det billig?

– Jag hoppas så.

– Mine grabbar synes det er litt tråkigt at Sverige skal stjele politisen vår. Skulle vi ha byttet något?

– Vad då?

– Kunne vi ha byttet knug? Vår sliter litt med hjertet for tiden.

– Knugen?

– Eller kan vi få tilbake Marcus og Martinus?

– Det är svårt att säga.

– Vil du vurdere din stilling som Söta brors beste menneskehandler?

– Nej. Du måste ringa någon annan.

– Vi snallast.

KVISS-CORBIN

- Kongen fikk nylig operert inn en gjenstand i kroppen, men hva heter denne gjenstanden?
- Nå har Stortinget bestemt seg for å blokere en viss type nettsider. Hva slags nettsider er det snakk om?
- Kvinnegruppa Ottar har anmeldt en russe fra Bryne, men hvorfor?
- Hvem ble nylig valgt til leder av Den Norske Nobelkomité?
- Hvem spilte hovedrollen i TV-serien *Nobel* fra 2016?
- Sør-Afrika har i praksis tre hovedsteder, en administrativ, en parlamentarisk, og en judisiell. Hva heter de tre?
- Vaduz er den eneste hovedstaden i sitt, men hvilket land er det?
- Henry er et navn delt av et stort antall kon-

ger i flere land, men hvor mange engelske regenter har gått under navnet?

- I hvilket år fant både slaget ved Hastings og Stamford Bridge sted?
- Hvilket gass finnes det mest av i jordens atmosfære?
- Hvilket mineral gir blodet dets røde farge?
- Hvilket organ i kroppen er ansvarlig for å produsere insulin?
- Jakten på nyrestein* ble en norsk hit-film da den kom ut i 1996, men hva heter tiårningen fra en kjent familie som spilte i denne filmen og senere har blitt en stor del av mediebildet?
- Da har *Dune: Part Two* kommet på norske kinoer, men hvem er regissøren bak både denne og forgjengeren?
- Hva heter den nylig utgitte Netflix-serien

som er en gjenskaping av en Nickelodeon-serie som gikk mellom 2005 og 2008?

- Oslos høyeste bygg er som kjent Oslo Plaza, men hvilket bygg er det nest høyeste?
- Hvilket årstall er det snakk om? Google blir grunnlagt, *Hotel Caesars* pilotepisode går på TV, Storbritannia og USA starter bombing av Irak, 19 europeiske land blir enige om å forby kloning av mennesker, *Den tynne røde linjen* går på kino, Turboneger gir ut albumet *Apocalypse Dudes*, tennis-esset Casper Ruud blir født og Pol Pot dør.
- Hva heter den kvinnelige skihopperen som satte ny verdensrekord med 230,5 meter under Raw Air 2024?
- Og hvem vant femmila i Holmenkollen?
- Hvilke åtte lag gjenstår i kampen om mestertligatropheet i fotball for herrer?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

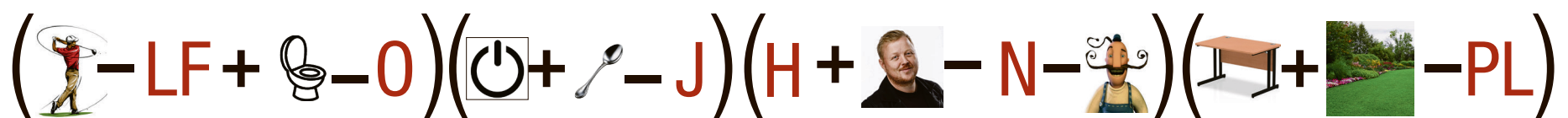
10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Pacemaker 2. Utenlandske bettingsider 3. For pomograf/utstilling av bilder av seksuell eksplisitt karakter 4. Jørgen Vævre Frydnæs 5. Aksel Henne 6. Pretoria, Cape Town og Bloemfontein 7. Lechtenstein 8. NI! (inkludert en medregent) 9. 1066 10. Nitrogen 11. Jern 12. Bukspyttkjertelen 13. Jenny Skavlan 14. Denis Villeneuve 15. Avatar: The Last Airbender 16. Posthuset 17. 1998 18. Silje Opseth 19. Johannes Høstfjot Klæbo 20. Arsenal, Bayern München, Barcelona, Paris Saint-Germain, Real Madrid, Manchester City, Borussia Dortmund og Atlético Madrid

Rebus

av Smørbukk

HINT: Jesu oppstandelse.

FORRIGE LØSNING: «Ingen vinterferie for Universitas». Det klarte Adrisin, Betlan, Kristian, Lars Unar, Vette, Caroline og Hedda.